

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

The Perception on Plant Varieties Protection Act ,B.E. 2542
of King Mongkut's Institute of Technology Chaokuntaharn Ladkabang,
Faculty of Agricultural Technology, Bachelor degree Students

T096258

โดย

นางสาวพรรณวิภา พุฒิกษา

๑๗.

พ ๒๖๗ ๗

๒๕๕๐

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 96258
วันเดือนปี..... - 2 2011 2011

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

พ.ศ.2550

b. 118๕๙๐15

i.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาเทคนิคเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

The Perception on Plant Varieties Protection Act ,B.E. 2542
of King Mongkut's Institute of Technology Chaokuntaharn Ladkabang,
Faculty of Agricultural Technology, Bachelor degree Students

โดย

นางสาวพรรณวิภา พุฒิมิษา

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของศึกษาหลักสูตร

วท.บ.(พัฒนการเกษตร)

เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2550

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

(ดร. กนก เลิศพานิช)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภสมบุรณ์ อังรัตนากร)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุขุมารณ์ ชันธ์ศิริ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
: The Perception on Plant Varieties Protection Act ,B.E. 2542 of King Mongkut's Institute of Technology Chaokuntaharn Ladkabang, Faculty of Agricultural Technology, Bachelor degree Students

โดย : นางสาวพรรณวิภา พุฒิมิภาช

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ : .....

(ดร. กนก เลิศพานิช)

..... / พ.ศ. / 2550

4
การศึกษาวิจัย ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีกลุ่มตัวอย่างตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 231 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่มีการรับรู้เลย คิดเป็นร้อยละ 68.0 มีการรับรู้ในระดับรับรู้แต่ไม่มีความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 0.4 ระดับการรับรู้น้อย คิดเป็นร้อยละ 3.4 ระดับการรับรู้ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 24.3 และ ระดับการรับรู้มาก คิดเป็นร้อยละ 3.9 และไม่มีผู้ที่มีระดับการรับรู้มากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ส่วนใหญ่รับรู้มาจากอินเทอร์เน็ต ส่วนสื่อที่ต้องการให้นำเสนอเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มากที่สุดคือ วิทยุโทรทัศน์ และเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่รับรู้เรื่องเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 จึงต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ ทั้งทางอินเทอร์เน็ต วิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น รวมทั้งให้มีการสอนเพื่อให้ความรู้ในข้อกฎหมาย ส่วนผู้ที่รับรู้ก็ต้องการให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการรับรู้แล้วนำกฎหมายไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษเล่มนี้ได้รับการให้คำปรึกษาที่ดี ได้รับความกรุณาช่วยเหลือ ให้ความคิดเห็น คำแนะนำในการจัดทำวิจัยเล่มนี้ให้สัมฤทธิ์ผลขึ้นมา และปัญหาพิเศษเล่มนี้อาจสำเร็จลุล่วงเป็น อย่างดี ถ้าขาดการร่วมแรงร่วมใจ และการสละเวลาส่วนตัวจากหลายๆท่าน ทำให้ปัญหาพิเศษ เล่มนี้สวยงามมีคุณค่าและประโยชน์ต่อการศึกษา ปรากฏดังรายนามต่อไปนี้

1. ดร.กนก เลิศพานิช ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ/อาจารย์ประจำภาควิชา ที่ให้ความ สนับสนุนอนุเคราะห์และให้คำปรึกษาดังแต่เริ่มต้นด้วยดีตลอดมา

2. ผศ.ศุภสมบุรณ์ อึ้งรัตนากร กรรมการปัญหาพิเศษ/อาจารย์ประจำภาควิชา ที่แนะนำ ผู้เชี่ยวชาญและให้คำปรึกษาที่ดีตลอดมา

3. อ.ถนอมนวล สีหะกุลัง อาจารย์ประจำภาควิชา และ อ.วิชัย ลิ้มกาญจนะพงศ์ อาจารย์ ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช ที่เสียสละเวลาตรวจแบบสอบถาม

4. อาจารย์ภาควิชาเทคนิคเกษตรทุกท่าน ที่ถ่ายทอดวิชาความรู้มาให้

5. เพื่อนๆ และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรที่มีน้ำใจทุกคน

6. กองคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร ที่ให้ความเอื้อเฟื้อทางด้านข้อมูล

7. ครอบครัวพุมิภาฯ ที่สนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยเล่มนี้มาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ที่มีรายนามดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งผู้ที่มีได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ที่มีส่วน ทำให้ปัญหาพิเศษเล่มนี้เรียบร้อยทุกประการ

ท้ายสุดนี้ขอขอบส่วนดีของการศึกษาวิจัยเล่มนี้ให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนความ ผิดพลาดและข้อบกพร่องใดๆ ข้าพเจ้าขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

พรรณวิภา พุมิภาฯ

10 เมษายน 2550

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(ก)
สารบัญภาพ	(ข)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา	2
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	
การรับรู้	5
ความเป็นมาของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	9
พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	22
วิธีการสุ่มตัวอย่าง	22
เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	23
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	24
บทที่ 4 ผลการวิจัยและการวิจารณ์ผล	
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	26
ตอนที่ 2 ประเมินการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542	29
ตอนที่ 3 ประเมินความรู้ความเข้าใจ	33
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ	38
วิจารณ์ผลการศึกษา	39
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	42
สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเมินการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542	42
ประเมินความรู้ความเข้าใจพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542	42
ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	43
ปัญหาและข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานวิจัย	43
เอกสารอ้างอิง	44
ภาคผนวก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม	22
2 แสดงจำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาควิชา	23
3 แสดงการกำหนดระดับการรับรู้จากคะแนน T-score	24
4 แสดงแผนการดำเนินงาน	-
5 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	27
6 จำนวนผู้ที่รู้จักและไม่รู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	30
7 สาเหตุที่ไม่รู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	30
8 ระยะเวลาการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	31
9 ช่องทางการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	31
10 สื่อที่ต้องการให้นำเสนอพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มากที่สุด	32
11 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	33
12 แสดงภาควิชาที่มีการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	35
13 การประเมินความรู้ความเข้าใจเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช	35
14 แสดงการแปลงคะแนน	36
15 แสดงระดับการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	37

สารบัญภาพ

ภาพที่

1 แสดงเครื่องหมายพันธบัตรที่ได้รับการคุ้มครอง

หน้า

17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ (Introduction)

ความสำคัญของปัญหา (Statement of the Problem)

เกษตรกรรมในสมัยก่อน จะทำการผลิตเพื่อเลี้ยงชีพเป็นส่วนมาก หมายถึงการผลิตเพื่อกินเพื่อใช้ในครัวเรือนเท่านั้น แต่ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกษตรกรได้พัฒนากิจการจากระบบเพื่อการเลี้ยงชีพเป็นการเกษตรอุตสาหกรรมที่ต้องผลิตให้ได้ผลผลิตมาก ด้วยการลงทุนต่ำ เพื่อให้สามารถสู้ราคาในการแข่งขัน ทั้งในและต่างประเทศได้ ทำให้เกิดความต้องการพันธุ์พืชใหม่ๆ ที่มีคุณภาพดีให้ผลผลิตสูง ด้านทานต่อโรคศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้น

การปรับปรุงพันธุ์พืช เริ่มเป็นที่แพร่หลายอย่างมากในช่วงต้นของคริสต์ศตวรรษที่ 20 โดยเกิดจากสังเกตปรากฏการณ์ที่เมล็ดหล่นลงพื้นดินและสามารถเจริญเติบโตได้เองตามธรรมชาติเป็นต้นพืชและให้ผลคล้ายต้นเดิม ทำให้เกิดการนำเมล็ดพืชที่ตนชอบมาปลูกไว้ใกล้ๆบริเวณที่อยู่อาศัย แทนที่จะต้องออกเดินทางไปหาอาหารไกลๆ ต่อมาเมื่อมีการติดต่อสมาคมกันมากขึ้น ทำให้มีการนำเมล็ดจากต่างถิ่นที่มีความแปลกใหม่หรือดีกว่าของเดิมมาปลูกเพิ่มเติมในที่ของตน อีกทั้งมีการคัดเลือกพันธุ์พืชที่มีอยู่ตามธรรมชาติตามความต้องการของตน นับว่าได้เป็นการปรับปรุงพันธุ์พืชวิธีหนึ่ง (สุไรเกอร์ สังฆบุตรธรรม, 2544) ในปัจจุบันความหลากหลายทางพันธุกรรมพืชนานาชนิดของประเทศไทยถูกนำไปใช้ประโยชน์ ใช้เป็นรากฐานในการปรับปรุงพันธุ์พืช สร้างพันธุ์พืชใหม่ทดแทนพันธุ์พืชเก่า เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้พันธุ์พืชที่ดี สามารถผลิตอาหารและพืชผลทางการเกษตรอื่นๆที่มีคุณภาพและคุ้มค่าทางเศรษฐกิจเพื่อช่วยยกระดับฐานะและชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น ก่อให้เกิดการพัฒนากฎหมายด้านพันธุ์พืชเป็นพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 ขึ้นมา เพื่อส่งเสริมด้านการปรับปรุงพันธุ์พืชและพัฒนาพันธุ์พืช ให้สิทธิคุ้มครองตามกฎหมายรวมทั้งการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืชพื้นเมือง พันธุ์พืชป่า เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาการเกษตรของประเทศ

การมีกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช จะให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ดูแลรักษา ผู้ค้นพบ ผู้ทำการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช ทำให้มีการค้นหาพันธุ์พืชที่ดีและมีการค้นคว้าวิจัยพันธุ์พืชใหม่มากขึ้น เกิดการพัฒนาพันธุ์พืชและการพัฒนาการเกษตรของประเทศไทย เกษตรกรมีโอกาสเลือกพันธุ์พืชที่ดีที่ให้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพ สามารถลดต้นทุนการผลิตลง นอกจากนี้ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์พันธุ์พืช รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืช ด้วยเหตุผลดังกล่าวการศึกษาถึงการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอม

เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ทราบถึงการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืชของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร ว่ามีความรู้เกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 นี้มากน้อยเพียงใด และนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อส่งเสริมการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 ภายในคณะเทคโนโลยีการเกษตร และกระตุ้นให้เกิดความสนใจเรียนรู้กฎหมาย เพื่อนำกฎหมายไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อวงการเกษตรของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา (Objective of the Study)

เพื่อศึกษาถึงการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา (Significance of the Study)

1. ทำให้ทราบถึงการรับรู้เกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. สามารถนำผลของการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลเพื่อส่งเสริมความรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ภายในคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา (Scope and limitation)

การทำการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ และจะทำการศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 การเก็บข้อมูลเป็นเชิงปริมาณโดยการใช้แบบสอบถามทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549- เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ (Operational Definition of Terms)

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 หมายถึง กฎหมายที่ให้การคุ้มครองแก่พันธุ์พืชใหม่ พันธุ์พื้นเมืองเฉพาะถิ่น พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์พืชป่า

การรับรู้ หมายถึง กระบวนการรับ ประมวลผล และตีความข้อมูลทางด้านพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 โดยผ่านอวัยวะรับความรู้สึก แล้วแสดงพฤติกรรมตอบสนอง(Response) ต่อสิ่งเร้า(Stimulus) เพื่อประเมินค่าตัดสินใจ โดยที่การรับรู้เป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล

นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปีการศึกษา 2549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Review of Related Literature)

การศึกษาการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ งานวิจัย และเว็บไซต์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยมีการนำเอาข้อมูลมาใช้ประกอบการนำเสนอ ซึ่งแบ่งออกเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การรับรู้

1.1 องค์ประกอบของการรับรู้

1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้

1.3 กระบวนการรับรู้

1.4 กระบวนการเลือกสรรการรับรู้

2. ความเป็นมาของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ระบบคุ้มครองพันธุ์พืช

2.1 กฎหมายสิทธิบัตร

2.2 อนุสัญญาาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่

2.3 ระบบกฎหมายเฉพาะ

3. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

3.1 หลักการของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

3.2 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

3.2.1 นิยามความหมายของคำ

3.2.2 คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช

3.2.3 พันธุ์พืชภายใต้บทบัญญัติ

3.2.4 พันธุ์พืชที่ได้รับการคุ้มครอง

3.2.5 แนวทางและเงื่อนไขในการคุ้มครอง

3.2.6 สิทธิที่เกิดขึ้นจากการได้รับการจดทะเบียนพันธุ์พืช

3.2.7 ข้อยกเว้นสิทธิ

3.2.8 ระยะเวลาในการคุ้มครอง

3.2.9 การระงับและเพิกถอนสิทธิพันธุ์พืชใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.10 กองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช

3.2.11 บทลงโทษ

3.2.12 ค่าธรรมเนียม

3.3 ประโยชน์ของกฎหมายที่เกษตรกรจะได้รับ

4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การรับรู้

การรับรู้ (Perception) หมายถึง กระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลเลือกสรร จัดระเบียบและแปลความหมายสิ่งกระตุ้นออกเป็นภาพที่มีความหมายและเป็นภาพรวมขึ้นมา หรืออาจหมายถึงวิธีการที่บุคคลมองโลกที่อยู่รอบ ๆ ตัว โดยบุคคล 2 คน ซึ่งได้รับสิ่งกระตุ้นอย่างเดียวกัน เงื่อนไขอย่างเดียวกัน แต่จะมีอิทธิพลแสดงการรู้จัก การเลือก การจัดระเบียบ และการแปลความหมายเป็นกระบวนการของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับความจำเป็น (Needs) ค่านิยม (Values) และความคาดหวัง (Expectation) โดยสิ่งกระตุ้นซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้าที่ผ่านเข้ามาในประสาทสัมผัสของมนุษย์หน่วยหนึ่ง (ตัวอย่างสิ่งกระตุ้น ได้แก่ ผลិតภัณฑ์ ชื่อตราสินค้า การบรรจุภัณฑ์ การโฆษณา และการส่งเสริมการตลาด ฯลฯ) และหน่วยรับความรู้สึก (Sensory Receptors) ซึ่งเป็นประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของมนุษย์ ประกอบด้วย ตา หู จมูก ปาก และผิวหนัง มีบทบาทในการรับรู้ทั้งหมด โดยจะทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทำหน้าที่ร่วมกัน (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2540) นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้มากมายโดยมีหลายละเอียดแตกต่างกันออกไป ดังนี้

จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ (2526:86) ให้นิยามว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้นำสิ่งที่ตนได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส ได้รู้สึกจากสิ่งเร้าภายนอกรอบตัวบุคคลเข้ามาจัดระเบียบและให้ความหมายโดยอาศัยประสบการณ์เดิมหรือความรู้สึกเดิมออกเป็นความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นในจิตใจของตนเอง

ประนอม สโรชมาน (2520:52) อธิบายถึงการรับรู้ว่า การรับรู้ หมายถึง การแปลความหมายหรือการตีความ การรับความรู้สึก (Sensation) ที่ได้ออกเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความหมาย หรือที่รู้จักเข้าใจ

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2530:62) ให้ความหมายของการรับรู้ว่า การรับรู้ หมายถึง อาการสัมผัสที่มีความหมาย (Sensation) และการรับรู้เป็นการแปล หรือการตีความแห่งสัมผัสที่ได้รับออกมาเป็นหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายอันเป็นสิ่งที่รู้จักและเข้าใจกัน

1.2.4.2 ระดับสูงสุดที่บุคคลสามารถรับรู้ได้ (Upper Threshold) คือ เป็นบุคคลที่มีการรับรู้เรื่องต่าง ๆ ได้สูงมาก

1.2.4.3 ความแตกต่างต่ำสุดที่บุคคลสามารถรับรู้ได้ (Difference Threshold) คือ เป็นบุคคลที่รับรู้เรื่องต่าง ๆ แตกต่างจากผู้อื่นมาก

1.2.5 การรับรู้โดยไม่รู้ตัว (Subliminal Perception) หมายถึง การรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยที่ไม่รู้ตัวว่ากำลังรับรู้สิ่งนั้น สิ่งนี้เรียกว่า การรับรู้ในจิตใต้สำนึก (Conscious Awareness)

1.3 กระบวนการรับรู้

การรับรู้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตใจ ซึ่งการรับรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ (ศุภร เสรีรัตน์, 2540) ดังนี้

1.3.1 การรับสิ่งกระตุ้นเข้ามาในจิตใจ (Conveyance) คือ การกระทำในการนำความรู้สึกที่ได้รับจากสิ่งกระตุ้นไปยังสมองโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นการนำสิ่งกระตุ้นจากภายนอกไปยังจิตใจที่อยู่ภายใน

1.3.2 การประมวลความรู้สึก (Elaborated) เป็นขั้นแรกของการรับรู้ที่เกิดขึ้นในจิตใจ ซึ่งเป็นขั้นที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกรายละเอียดของความรู้สึกในจิตใจตามความรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล โดยในขั้นนี้บุคคลจะได้รับรู้ถึงความรู้สึกนั้นว่าเป็นอย่างไร นอกจากนี้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจของบุคคล ความโน้มเอียง ความรู้สึกทัศนคติ และความรู้สึกได้เคยมีมาก่อนด้วย

1.3.3 ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่รับรู้ (Comprehension) คือ ความรู้สึก ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่รับรู้ เมื่อความเข้าใจของความรู้สึกได้เกิดขึ้นในจิตใจ นั่นคือ ความรู้สึกได้เริ่มมีการรับรู้แล้วว่าสิ่งที่รับรู้ นั่นคืออะไร

จะเห็นได้ว่า การเกิดการรับรู้ นั้น จะต้องผ่านกระบวนการรับรู้ทั้ง 3 ประการ จึงจะทำให้บุคคลรับรู้ถึงสิ่งกระตุ้นต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาทางประสาทสัมผัสทั้ง 5

1.4 กระบวนการเลือกสรรการรับรู้

การเลือกสรรการรับรู้ (Selective Perception) หมายถึง การเลือกที่จะรับรู้ในสิ่งกระตุ้นที่เกี่ยวข้องกับความต้องการหรือความสนใจของบุคคลแต่ละบุคคล สิ่งกระตุ้นใดไม่ตรงกับความต้องการหรือความสนใจก็จะถูกมองข้ามและไม่สนใจที่จะรับรู้ ซึ่งกระบวนการเลือกสรรการรับรู้ (เสวี วงษ์มณฑา, 2534) มีรายละเอียดดังนี้

1.4.1 การเลือกที่จะเปิดรับข้อมูล (Selective Exposure) หมายถึง การที่บุคคลเลือกที่จะรับรู้ข้อมูลในสิ่งที่ต้องการรับรู้เท่านั้น

1.4.2 การเลือกที่จะสนใจข้อมูล (Selective Attention) หมายถึง การที่บุคคลเลือกที่จะรับรู้ข้อมูลจากสิ่งกระตุ้นที่ตรงกับความสนใจที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล

1.4.3 การเลือกที่จะแปลความหมายของข้อมูล (Selective Interpretation) หมายถึง การที่บุคคลเลือกที่จะแปลความหมายของข้อมูลที่รับรู้ตามที่บุคคลเข้าใจ ซึ่งการแปลความหมายนี้ขึ้นอยู่กับทัศนคติ ความเชื่อ และประสบการณ์

1.4.4 การเลือกที่จะจดจำ (Selective Retention) หมายถึง การที่บุคคลเลือกที่จะจดจำข้อมูลที่ได้รับรู้มา

1.4.5 การป้องกันการเรียนรู้ (Defense Perceptual) หมายถึง การที่บุคคลมีจิตได้สำนึกที่จะหลีกเลี่ยงการเรียนรู้จากสิ่งกระตุ้นที่เกิดขึ้น เช่น เมื่อสินค้าที่ซื้อมามีคุณภาพไม่ดี ก็หลีกเลี่ยงที่จะรับรู้ว่าคุณภาพไม่ดี และสร้างการเรียนรู้ว่าสินค้านั้นมีกล่องสวยงามแทน

1.4.6 การปิดกั้นการเรียนรู้ (Perceptual Blocking) หมายถึง การที่ผู้บริโภคป้องกันตนเองจากสิ่งกระตุ้นที่มีมากมายซึ่งเป็นการป้องกันไม่ให้สิ่งกระตุ้นเข้าสู่กระบวนการรับรู้

2. ความเป็นมาของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542

ในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ.1995 ประเทศต่างๆ ได้ลงนามจัดตั้งองค์การการค้าโลก (World Trade Organization-WTO) ขึ้นเป็นองค์การระหว่างประเทศทำหน้าที่ดูแลจัดระเบียบการค้าการลงทุนระหว่างรัฐ องค์การการค้าโลกได้ผนวกเอาความตกลงพหุภาคีจำนวนหลายฉบับเข้าไว้ด้วยกัน โดยถือว่าเป็นพันธกรณีของประเทศสมาชิกที่จะต้องปฏิบัติตาม ก็ได้ผนวกเอาความตกลงฉบับหนึ่งที่เรียกว่า ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) หรือความตกลงทริปส์ (TRIPs) ในความตกลงข้อ 27.3 (บี) ซึ่งบัญญัติว่า ประเทศสมาชิกต้องออกกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งได้รวมถึงกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชด้วย โดยให้ประเทศสมาชิกเลือกได้ว่าจะออกกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช โดยใช้ระบบกฎหมายสิทธิบัตร หรือระบบกฎหมายเฉพาะที่มีประสิทธิภาพ (effective sui generis system) หรืออาจจะคุ้มครองทั้งสองระบบก็ได้ ที่ออกแบบจัดทำให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การพัฒนาทางเทคโนโลยี และความต้องการของแต่ละประเทศ จะมีการพิจารณาทบทวนหลังจากมีผลบังคับใช้เป็นเวลา 4 ปี คือภายในปี พ.ศ. 2542

ระบบคุ้มครองพันธุ์พืช

2.1 กฎหมายสิทธิบัตร

ลักษณะของการคุ้มครองพันธุ์พืชโดยใช้กฎหมายสิทธิบัตร คือ จะให้การคุ้มครองแก่การประดิษฐ์โดยมีเจตนารมณ์ที่จะส่งเสริมการคิดค้นและเปิดเผยข้อมูลความรู้ต่อสังคม การประดิษฐ์ที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายสิทธิบัตรหมายถึง กระบวนการนำความรู้ในวิทยาการแขนงต่างๆมาใช้ในการแทรกแซงและควบคุมสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติให้เกิดเป็นผลอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ต้องการ และพืชที่ได้รับการคุ้มครองตามระบบนี้จะเป็นพันธุ์พืชใหม่เท่านั้น (สุทธาสินี จินสิทธิ, 2546) โดยกำหนดเงื่อนไขของการขอรับสิทธิบัตรไว้ 3 ประการคือ

2.1.1 เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่

2.1.2 มีขั้นตอนการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น

2.1.3 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทางพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมได้

ผลประโยชน์จากการคุ้มครองสิทธิบัตรจะกระทำในรูปของการให้สิทธิเด็ดขาดแก่ผู้ทรงสิทธิ เพื่อให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียว สิทธิเด็ดขาดที่จะมีอยู่เพียงชั่วระยะเวลาอันจำกัดตามที่กฎหมายกำหนด โดยประมาณเป็นเวลานานถึง 20 ปี แต่ลักษณะของการคุ้มครองตามระบบนี้ไม่มีการคุ้มครองเกษตรกรเลย ทำให้เกษตรกรต้องมีการซื้อพันธุ์ทุกครั้งที่ปลูก ไม่สามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ไปปลูกในฤดูกาลถัดไปได้ถ้าไม่ได้รับการอนุญาตและไม่จำเป็นที่จะต้องแบ่งปันผลประโยชน์ให้กับเกษตรกรหรือชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของสายพันธุ์พืชนั้น

2.2 อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่

อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ (International Convention on Protection of New Varieties of Plant) หรืออนุสัญญาอุพอฟ จัดทำขึ้นในปี ค.ศ. 1961 เพื่อการคุ้มครองนักปรับปรุงพันธุ์พืช ด้วยระบบทรัพย์สินทางปัญญาที่เรียกว่า สิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์ (บัณฑูร เศรษฐศิโรตม์, 2549) เจตนารมณ์ของการจัดตั้งอนุสัญญาอุพอฟในปี ค.ศ. 1961 เพื่อคุ้มครองพันธุ์พืชเป็นการจูงใจให้นักปรับปรุงพันธุ์คิดค้นและพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ๆขึ้น อันจะทำให้เกิดความก้าวหน้าและพัฒนาทางเกษตรกรรม การคุ้มครองพันธุ์พืชตามกฎหมายสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์พืช มีลักษณะดังต่อไปนี้คือ

2.2.1 เป็นพันธุ์พืชใหม่

2.2.2 มีลักษณะสม่ำเสมอประจำพันธุ์

2.2.3 มีเสถียรภาพในลักษณะสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลประโยชน์ จะให้สิทธิคุ้มครองต่อบริษัทเมล็ดพันธุ์ ระยะเวลาการคุ้มครองก็แตกต่างกันไปแล้วแตชนิดของพืช นักปรับปรุงพันธุ์มีสิทธิที่จะสามารถนำพันธุ์พืชใหม่ไปพัฒนาต่อได้ แต่การคุ้มครองลักษณะนี้ มีให้สิทธิเกษตรกรโดยอนุญาตให้เกษตรกรเก็บผลผลิตที่ได้จากการเพาะปลูกในแปลงของตนไว้ทำการเพาะปลูกในฤดูถัดไปได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์และโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ทรงสิทธิเสียก่อน ซึ่งเจตนารมณ์ของข้อยกเว้นนี้ก็คือเพื่อลดระดับการผูกขาดและให้การคุ้มครองประโยชน์ของเกษตรกรและสาธารณชน มิได้ให้รับผลกระทบจากการให้สิทธิเด็ดขาดเหนือผลผลิตผลทางการเกษตรกรรมนั่นเอง

สำหรับอนุสัญญาอุพอฟนั้น เดิมเป็นการคุ้มครองสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชที่แตกต่างไปจากระบบสิทธิบัตร แต่อนุสัญญานี้มีการปรับแก้ไขเพิ่มเติม 3 ครั้ง คือ ในปี ค.ศ.1972 ปี ค.ศ. 1978 และหลังสุด คือ ปี ค.ศ.1991 การแก้ไขแต่ละครั้งเป็นการเพิ่มระดับการคุ้มครองสิทธิแก่นักปรับปรุงพันธุ์พืช จนมีลักษณะใกล้เคียงกับสิทธิในระบบสิทธิบัตร แต่ในขณะเดียวกัน ได้ลดระดับการคุ้มครองสิทธิเกษตรกรลงในการใช้ผลผลิตของตนเป็นเมล็ดพันธุ์ในฤดูกาลถัดไป โดยกำหนดว่าประเทศสมาชิกอาจไม่ให้การรับรองสิทธิเกษตรกรก็ได้ แต่ถ้าให้การคุ้มครอง จะต้องมีการจ่ายค่าชดเชยที่เป็นธรรมให้กับผู้ทรงสิทธิ (บัณฑิต เศรษฐศิริโรตน์, 2549)

2.3 ระบบกฎหมายเฉพาะ

โดยกลุ่มประเทศโลกที่ 3 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเจ้าของฐานพันธุกรรมท้องถิ่น ได้สร้างช่องทางให้แต่ละประเทศสามารถปกป้องคุ้มครองพันธุ์พืช โดยอาศัยหลักข้อตกลงสากล 2 ประการ (ฝ่ายข้อมูลไบโอไทย, 2545) คือ

2.3.1 คุ้มครองสิทธิเกษตรกรและชุมชนท้องถิ่นตามข้อลงในองค์การอาหารและเกษตร (เอฟเอโอ-FAO)

2.3.2 การเข้าถึง การใช้ อนุรักษ์และแบ่งปันผลประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมตามข้อตกลงในอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity-CBD)

พันธุ์พืชที่ได้รับการคุ้มครอง มีลักษณะเป็นพันธุ์พืชใหม่ตามหลักของสิทธิบัตร ยกเว้นพืชใหม่ที่สร้างผลกระทบต่อจริยธรรม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ พันธุ์พืชท้องถิ่น ส่วนพันธุ์พืชท้องถิ่นพัฒนาถึงพืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พืชพื้นเมืองทั่วไป พันธุ์พืชป่า

ผลประโยชน์จะให้สิทธิการคุ้มครองต่อบริษัทเมล็ดพันธุ์ จำนวนปีที่ผูกขาดขึ้นอยู่กับชนิดพันธุ์พืช นักปรับปรุงพันธุ์สามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ได้เพื่อใช้ในการพัฒนาพันธุ์พืชต่อได้ และ

เกษตรกรหรือองค์กรในท้องถิ่น มีส่วนร่วมพิจารณาว่าพันธุ์พืชใดได้รับการคุ้มครอง เกษตรกรจะ ได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์จากการนำพันธุ์พืชของชุมชนไปพัฒนาต่อยอด มีกองทุนจากส่วนแบ่ง ผลประโยชน์เพื่อให้เกษตรกรและชุมชนใช้ในการอนุรักษ์พัฒนาพันธุ์พืชท้องถิ่นได้

ประเทศไทยในฐานะที่เป็นสมาชิกในองค์การการค้าโลกต้องออกกฎหมายภายในปี 2542 เพื่อให้การคุ้มครองพันธุ์พืช ตามพันธกรณีที่มีในข้อตกลงเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้าหรือข้อตกลงทริปส์ (TRIPs) จากการเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลกจึงมีอำนาจบังคับใช้กฎหมายเฉพาะที่มีประสิทธิภาพเพื่อคุ้มครองพันธุ์พืช โดยความตกลงทริปส์มิได้กำหนด หลักเกณฑ์และสาระสำคัญดังกล่าวไว้ ประเทศสมาชิกที่เป็นประเทศกำลังพัฒนาจึงอาจบัญญัติ กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชที่มีความสอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อมในประเทศของตนได้ ประเทศไทยได้ปฏิบัติตามพันธกรณีในความตกลงทริปส์อย่างเคร่งครัดโดยเลือกที่จะไม่ ให้การคุ้มครองสิทธิบัตรพืชภายใต้กฎหมายสิทธิบัตรของไทยและการคุ้มครองพันธุ์พืชตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาอุยโปฟ ประเทศไทยเลือกที่จะให้ความคุ้มครองพันธุ์พืชด้วย ระบบกฎหมายเฉพาะ (*sui generis* system) โดยให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจสังคมของ ประเทศไทย ซึ่งเป็นสังคมเกษตรกรรมและประโยชน์ของเกษตรกรเป็นหลัก เชื้อต่อประโยชน์ของ นักปรับปรุงพันธุ์และเป็นไปตามความต้องการของประเทศในการอนุรักษ์และปกป้องทรัพยากร ชีวภาพ

ในปีพ.ศ.2540 รัฐบาลของพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาก ร่างกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืช เพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีของประเทศไทยในองค์การ การค้าโลก คณะกรรมการดังกล่าวได้แต่งตั้งอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจาก หน่วยงานราชการ มหาวิทยาลัย และองค์กรพัฒนาเอกชน โดยคณะอนุกรรมการได้ยกร่างเสร็จ ลิ้นในเดือนตุลาคม พ.ศ.2540 จากนั้นได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบทั้งในส่วนของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2542 ซึ่งมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

3. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

3.1 หลักการของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

เพื่อเป็นการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้มีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์พืชใหม่ๆ ภายใต้หลักความปลอดภัยทางชีวภาพด้วยการให้สิทธิคุ้มครองตามกฎหมายอีกทั้งเป็นการ ส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์พันธุ์พืชพื้นเมืองและพันธุ์พืชป่า และเพื่อกระตุ้นให้

ชุมชนมีส่วนร่วมด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ในทรัพยากรพันธุกรรมพืชอย่างยั่งยืน(จรัสศักดิ์ กิริติคุณากร, 2547)

3.2 สารสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย 8 หมวด 69 มาตรา(วิชา ธิติประเสริฐ, 2542) มีสาระสำคัญดังนี้

3.2.1 นิยามความหมายของคำ

ภายใต้บทบัญญัติในพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 ได้ กำหนดนิยามคำที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบและขอบเขตของการบังคับให้กฎหมายให้ชัดเจน ตัวอย่างเช่น

“พืช” หมายถึง สิ่งมีชีวิตในอาณาจักรพืช และให้รวมถึง เห็ดและสาหร่าย แต่ไม่รวมถึงจุลชีพอื่น

จะเห็นได้ว่าเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติต้องการให้ครอบคลุมถึง เห็ดและสาหร่ายด้วย(กรมวิชาการเกษตร, 2546) จึงได้กำหนดลงไปในคำนิยามของพืชเพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน ไม่รวมถึงจุลชีพอื่นๆ ทั้งนี้ จุลชีพชนิดใหม่ที่ได้จากการปรับปรุงพันธุ์สามารถที่จะขอรับความคุ้มครองได้ภายใต้บทบัญญัติในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535 และพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

“พันธุ์พืช” คือ กลุ่มของพืชที่มีพันธุกรรมและลักษณะทางพฤกษศาสตร์เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน มีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่สม่ำเสมอคงตัว และแตกต่างจากกลุ่มอื่นในพืชชนิดเดียวกัน และให้ความหมายรวมถึง ต้นพืชที่จะขยายพันธุ์ให้ได้กลุ่มของพืชที่มีคุณสมบัติข้างต้น

ภายใต้บทบัญญัติดังกล่าว พันธุ์พืชเป็นกลุ่มย่อยลงมาจากชนิด (species)

“พันธุ์พืชป่า” คือ พันธุ์พืชที่มีหรือเคยมีในสภาพธรรมชาติและยังมิได้นำมาใช้เพาะปลูกอย่างแพร่หลาย

จะเห็นได้ว่าพันธุ์พืชป่าต้องเป็นพันธุ์พืชที่มีมิได้ใช้เพาะปลูกอย่างแพร่หลายถึงแม้ว่าพันธุ์พืชนั้นได้ถูกนำออกมาจากป่าแล้วแต่ยังมิได้นำมาใช้เพาะปลูกอย่างแพร่หลายก็ตาม ภายใต้บทบัญญัติในพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้ผู้เก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์พืชป่า เพื่อปรับปรุงพันธุ์ ศึกษา ทดลอง หรือวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์ทางการค้า จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่และต้องทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ให้แก่รัฐ (กรมวิชาการเกษตร, 2546)

"การติดต่อสารพันธุกรรม" คือ กระบวนการในการนำสารพันธุกรรมที่มีต้นกำเนิดจากสิ่งมีชีวิตทั้งที่เป็นสารพันธุกรรมธรรมชาติ สารพันธุกรรมที่ดัดแปลงจากธรรมชาติ หรือสารพันธุกรรมที่สังเคราะห์ขึ้น ถ้าย้ายเข้าไปรวมหรือรวมอย่างถาวรกับสารพันธุกรรมเดิมของพืช ทำให้มีลักษณะที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนตามธรรมชาติ

บทบัญญัติภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 กำหนดให้พันธุ์พืชใหม่ที่ได้จากการติดต่อสารพันธุกรรม (Genetically Modified Plants) จะต้องผ่านการประเมินผลกระทบต่อทางด้านความปลอดภัยทางชีวภาพต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ หรือสวัสดิภาพของประชาชน ก่อนที่จะจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ได้(กรมวิชาการเกษตร, 2546)

3.2.2 คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช

องค์ประกอบที่สำคัญขององค์ประกอบหนึ่งในพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การกำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช 23 คน ซึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวน 12 คน ในจำนวนนี้จะแต่งตั้งจากเกษตรกร 6 คน นักวิชาการด้านปรับปรุงพันธุ์พืชจากสถาบันการศึกษา 1 คน นักวิชาการด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจากสถาบันการศึกษา 1 คน ผู้แทนองค์การพัฒนาเอกชนที่ไม่แสวงหากำไรที่มีกิจกรรมเกี่ยวกับการเกษตรและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2 คน ผู้แทนสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการปรับปรุงพันธุ์พืชและขยายพันธุ์พืช หรือเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์พืชสองคนเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมวิชาการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชมีความหลากหลายมาก ซึ่งเป็นเครื่องประกันได้ว่าทุกส่วนของสังคมควรจะได้รับ การปฏิบัติอย่างดีและได้รับประโยชน์เท่าเทียมกัน กฎหมายยังได้กำหนดให้การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องกำหนดวิธีการและหลักเกณฑ์การคัดเลือกในกฎกระทรวง

3.2.3 พันธุ์พืชภายใต้บทบัญญัติ ต้องประกอบด้วยลักษณะ ดังนี้

3.2.3.1 มีความสม่ำเสมอ (Uniformity) หมายความว่า พันธุ์พืชนั้นๆ มีลักษณะของส่วนต่างๆ ที่เหมือนกัน เช่น ลักษณะต้น รูปร่างของดอก สีของดอก ลักษณะผล หรือคุณสมบัติเฉพาะอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นผลมาจากสภาพทางพันธุกรรม

3.2.3.2 มีความคงตัว (Stability) หมายความว่า พันธุ์พืชนั้นต้องสามารถแสดงลักษณะต่างๆ ซึ่งเป็นลักษณะประจำพันธุ์ได้ทุกครั้งที่มีการขยายพันธุ์ หรืออาจกล่าวได้ว่า จะต้องแสดงลักษณะประจำพันธุ์ที่เหมือนเดิมทุกครั้งเมื่อนำส่วนขยายพันธุ์ไปปลูก

3.2.3.3 มีลักษณะประจำพันธุ์แตกต่างจากพันธุ์อื่น (Distinctness) หมายความว่า พันธุ์พืชนั้นต้องมีลักษณะที่สามารถมองเห็นได้ที่มีความแตกต่างจากพันธุ์อื่นอย่างเด่นชัด หรือมีคุณสมบัติอย่างใดเป็นพิเศษที่ทำให้แตกต่างจากพันธุ์อื่นอย่างเด่นชัด เช่น มีลักษณะทรงผลแตกต่างจากพันธุ์อื่นอย่างชัดเจน มีความต้านทานต่อโรคพืชชนิดใดชนิดหนึ่งอย่างเด่นชัด เป็นต้น โดยที่ลักษณะต่างๆ เหล่านี้ต้องเป็นผลเนื่องมาจากพันธุกรรม มิใช่จากสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยอื่น

สำหรับพืชป่าได้รับการยกเว้นลักษณะในข้อ 3.2.3.1 หมายความว่า พืชป่าไม่จำเป็นต้องมีความสม่ำเสมอ

3.2.4 พันธุ์พืชที่ได้รับการคุ้มครอง แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

3.2.4.1 พันธุ์พืชใหม่ หมายความว่า เป็นพันธุ์พืชที่มีลักษณะคุณสมบัติที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในพันธุ์นั้น

3.2.4.2 พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น หมายความว่า พันธุ์พืชที่มีอยู่ในชุมชนใดชุมชนหนึ่งโดยเฉพาะ

3.2.4.3 พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป หมายความว่า พันธุ์พืชที่กำหนดในประเทศ หรือ มีอยู่ในประเทศและได้มีการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลายเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป

3.2.4.4 พันธุ์พืชป่า หมายความว่า พันธุ์พืชที่มีหรือเคยมีอยู่ในประเทศตามสภาพธรรมชาติ และไม่ได้นำมาใช้เพาะปลูกอย่างแพร่หลาย

3.2.5 แนวทางและเงื่อนไขในการคุ้มครอง

จากลักษณะการคุ้มครองพันธุ์พืชตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 สามารถกำหนดแนวทางและเงื่อนไขในการคุ้มครองพันธุ์พืชได้ดังนี้

3.2.5.1 พันธุ์พืชที่จะต้องจดทะเบียน ได้แก่ พันธุ์พืชใหม่ และพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตามบทบัญญัติในหมวด 3 ว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ และหมวด 4 ว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น กำหนดไว้ว่าพันธุ์พืชทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวจะได้รับความคุ้มครองก็ต่อเมื่อได้รับการจดทะเบียน

3.2.5.2 พันธุ์พืชที่ไม่ต้องจดทะเบียน (ได้รับความคุ้มครองโดยอัตโนมัติ) ได้แก่ พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์พืชป่า กล่าวคือ ผู้ใดเก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์พืช

พื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์พืชป่าหรือสวนใดส่วนหนึ่งเพื่อปรับปรุงพันธุ์ ศึกษาทดลอง หรือวิจัย เพื่อประโยชน์ทางการค้า จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และจัดทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ให้แก่รัฐ

3.2.5.3 คุณสมบัติของพันธุ์พืชใหม่ที่จะขอจดทะเบียน พันธุ์พืชใหม่ที่จะนำมาขอจดทะเบียนจะต้องมีคุณสมบัติและองค์ประกอบดังนี้ ต้องเป็นพันธุ์ใหม่ ต้องแตกต่างจากพันธุ์อื่นอย่างเด่นชัด ต้องมีความสม่ำเสมอ และต้องมีความคงตัว พืชชนิดใดที่สมควรที่จะได้รับการประกาศว่าสามารถขอรับความคุ้มครองว่าเป็นพันธุ์พืชใหม่ได้นั้น รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชจะเป็นผู้ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ในระยะแรกของการประกาศกำหนดชนิดพืชนั้น มีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาชนิดพืชที่นักปรับปรุงพันธุ์พืชของไทยหรือเกษตรกรมีความรู้ มีประสบการณ์ และมีศักยภาพในด้านการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์สูง เช่น มะม่วง ข้าว อ้อย และกล้วยไม้สกุลหวาย ปัจจุบันมีทั้งสิ้น 35 ชนิดพืช (จารุศักดิ์ กิริติคุณากร, 2549) แบ่งเป็นกลุ่มได้ดังนี้

- พืชไร่ : ข้าว ข้าวโพด ถั่วเหลือง ถั่วเขียว อ้อย มันสำปะหลัง และหญ้าแฝก
- ไม้ดอก : กล้วยไม้สกุลหวาย กล้วยไม้สกุลแวนด้า หยวก ใฝียเขียน ไม้ดอกสกุลขมิ้น บัว และไม้ดอกสกุลหน้าวัว
- ไม้ผล : ส้มโอ มะม่วง ทูเรียน ลำไย ลิ้นจี่ มะละกอ มะนาวไทย ส้มเขียวหวาน เงาะ น้อยหน่า และมะขาม
- พืชผัก : แดงโมะ คะน้า ผักกาดกวางตุ้ง พริก มะเขือเทศ ผักบุ้งจีน มะระ แดงกวา และถั่วฝักยาว
- พืชให้เนื้อไม้ : ยูคาลิปตัส

ส่วนพันธุ์พืชใหม่ที่เกิดจากการตัดต่อสารพันธุกรรม(GMOs) จะได้รับการจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชใหม่ เมื่อได้ผ่านการประเมินผลกระทบด้านความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ หรือสวัสดิภาพจากกรมวิชาการเกษตร หรือหน่วยงานอื่นที่คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชกำหนด พันธุ์พืชใหม่ที่มีผลกระทบต่ออย่างรุนแรงไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ หรือสวัสดิภาพของประชาชน ห้ามมิให้นำมาจดทะเบียน

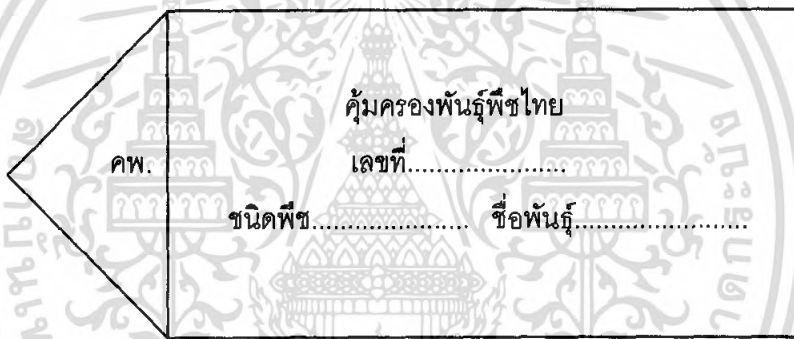
3.2.5.4 คุณสมบัติของพันธุ์พืชที่จะขอจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พันธุ์พืชนั้นต้องมีอยู่ในเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งภายในราชอาณาจักร ต้องมีลักษณะของพันธุ์พืชตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 11 กล่าวคือ มีความสม่ำเสมอ มีความคงตัว มีความแตกต่างจากพันธุ์อื่นและไม่เคยจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชใหม่

3.2.6 สิทธิที่เกิดขึ้นจากการได้รับการจดทะเบียนพันธุ์พืช

3.2.6.1 สำหรับพันธุ์พืชใหม่ ผู้เป็นเจ้าของสิทธิหรือเรียกว่าผู้ทรงสิทธิ มีสิทธิแต่ผู้เดียวในการผลิต ขาย จำหน่าย นำเข้า และส่งออกนอกราชอาณาจักร หรือมิได้กระทำอย่างใด อย่างหนึ่งซึ่งส่วนขยายพันธุ์ของพันธุ์พืชใหม่

3.2.6.2 สำหรับพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ชุมชนมีสิทธิที่จะปรับปรุงพันธุ์ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย ผลิต ขาย ส่งออกนอกราชอาณาจักร หรือจำหน่ายด้วยประการใด ๆ ซึ่งส่วนขยายพันธุ์ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากพันธุ์พืชเป็นผู้อำหนด โดยให้จัดสรุปในอัตราส่วนดังนี้ ผู้อนุรักษ์ร้อยละ 20 ชุมชนร้อยละ 60 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเกษตรกร หรือ สหกรณ์ที่เป็นผู้ทำนิติกรรมร้อยละ 20

ในการขายส่วนขยายพันธุ์ของพันธุ์พืชใหม่ จะต้องแสดงเครื่องหมายให้ปรากฏที่ส่วนขยายพันธุ์ ภาชนะบรรจุหรือหีบห่อ

ภาพที่ 1 เครื่องหมายพันธุ์พืชที่ได้รับการคุ้มครอง
ที่มา : อนันต์ ดาไลตม (2549)

3.2.7 ข้อยกเว้นสิทธิ สำหรับการกระทำดังต่อไปนี้ไม่ถือว่าเป็นการละเมิด

3.2.7.1 การกระทำโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นส่วนขยายพันธุ์

3.2.7.2 การกระทำโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า

3.2.7.3 การเพาะปลูกหรือขยายพันธุ์โดยเกษตรกร ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ตนเองเป็นผู้ผลิตในการเพาะปลูก สำหรับพันธุ์พืชที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช ประกาศให้เป็นพันธุ์พืชที่ควรส่งเสริมการปรับปรุงพันธุ์ให้เกษตรกรสามารถเพาะปลูกหรือขยายพันธุ์ได้ไม่เกิน 3 เท่าที่ได้มา

3.2.7.4 การกระทำโดยสุจริต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.8 ระยะเวลาในการคุ้มครอง

3.2.8.1 พืชล้มลุก คือ พืชที่ให้ผลผลิตตามลักษณะประจำพันธุ์ได้หลังจากปลูกจากส่วนขยายพันธุ์ภายในเวลาไม่เกิน 2 ปี ให้มีอายุการคุ้มครอง 12 ปี เช่น ข้าว และอ้อย

3.2.8.2 พืชยืนต้น คือ พืชที่ให้ผลผลิตตามลักษณะประจำพันธุ์ได้หลังจากปลูกจากส่วนขยายพันธุ์ในเวลากว่า 2 ปี ให้มีอายุการคุ้มครอง 17 ปี เช่น ทูเรียน

3.2.8.3 พืชใช้เนื้อไม้ คือ พืชที่ใช้ประโยชน์จากเนื้อไม้ที่ให้ผลผลิตตามลักษณะประจำพันธุ์ได้หลังจากปลูกจากส่วนขยายพันธุ์ในเวลากว่า 12 ปี ให้มีอายุการคุ้มครอง 27 ปี เช่น ต้นสัก

สำหรับพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น อายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนอาจจะขยายเวลาได้คราวละ 10 ปี

3.2.9 การระงับและเพิกถอนสิทธิพันธุ์พืชใหม่

เมื่อมีเหตุจำเป็นในการป้องกันรักษาโรคและส่งเสริมสุขภาพ การรักษาสวัสดิภาพของประชาชน การรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น หรือเพื่อประโยชน์ต่อความมั่นคงของประเทศ ในการรักษาความมั่นคงทางอาหาร การป้องกันการผูกขาดทางการค้าหรือเพื่อสาธารณะอย่างอื่น รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชมีอำนาจดังนี้

3.2.9.1 ประกาศห้ามมิให้ผลิต ขาย หรือจำหน่าย นำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งพันธุ์พืชใหม่

3.2.9.2 อนุญาตให้บุคคลอื่นกระทำการผลิต ขาย หรือจำหน่ายนำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร โดยเสียค่าตอบแทนที่เหมาะสมแก่ผู้ทรงสิทธิ

3.2.9.3 เพิกถอนหนังสือสำหรับแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่

3.2.10 กองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช

3.2.10.1 แหล่งที่มาของกองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช มาจากหลายแหล่งด้วยกัน เช่น เงินรายได้จากข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ประโยชน์เพื่อการค้าซึ่งพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์พืชป่า เงินที่ได้จากการจดทะเบียน และเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เป็นต้น

กิจกรรมที่จะได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุน จะใช้ในกิจกรรมของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ การวิจัย และพัฒนาพันธุ์พืช กิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ การวิจัย และการพัฒนาพันธุ์พืชของชุมชน และค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน

3.2.10.2 คณะกรรมการกองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช มีองค์ประกอบดังนี้ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน และบุคคลอื่นซึ่ง คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช แต่งตั้งไม่เกิน 7 คน โดยอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่บริหาร กองทุน

3.2.10.3 คณะกรรมการกองทุน มีอำนาจหน้าที่ให้การเสนอหลักเกณฑ์ แนวทาง และเงื่อนไขการใช้จ่ายในกองทุนฯ และกำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์การขอเงินช่วยเหลือ จากกองทุนฯ เป็นต้น

3.2.11 บทลงโทษ

3.2.11.1 พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดบทลงโทษพนักงานเจ้าหน้าที่ ไว้ด้วยในมาตรา 63 ในกรณีที่เปิดเผยข้อมูล หรือให้ผู้อื่นใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ได้รับมอบโดยไม่ได้ รับคำยินยอมจากเจ้าของหรือมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 400,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3.2.11.2 สำหรับผู้ละเมิดสิทธิ (ตามมาตรา 33 หรือ 47) จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 400,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3.2.11.3 สำหรับผู้ทรงสิทธิในพันธุ์พืชใหม่ ที่ไม่แสดงเครื่องหมายตามที่ กำหนดไว้ โทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3.2.11.4 สำหรับผู้ปลอมแปลงหรือใช้เครื่องหมายเลียนแบบ ทำให้ผู้อื่น เข้าใจผิดว่าพันธุ์พืชนั้นเป็นพันธุ์พืชที่ได้รับความคุ้มครอง ทั้งที่อยู่แล้วว่าเป็นจริงตามนั้น มีโทษ จำคุกตั้งแต่ 6 เดือน - 5 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท (มาตรา 67)

3.2.11.5 การแสดงหรือแจ้งข้อความที่เป็นเท็จในการขอจดทะเบียน มีโทษ จำคุก ไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 400,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 68)

3.2.11.6 ผู้แทนนิติบุคคลจะต้องรับโทษด้วยในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้รับ โทษตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วยในการกระทำของ นิติบุคคลนั้น

3.2.12 ค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่เป็นเงิน 1,000 บาท ค่าธรรมเนียมหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ 1,000 บาท ค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับการ คุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ 1,000 บาท ค่าคัดค้านการขอจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ 1,000 บาท ค่าขอจดทะเบียนการโอนสิทธิ ใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่และคำขอจดทะเบียนการอนุญาตให้ใช้สิทธิพันธุ์พืชใหม่ ฉบับละ 500 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 ประโยชน์ของกฎหมายที่เกษตรกรจะได้รับ

3.3.1 เกษตรกรที่เป็นนักปรับปรุงพันธุ์พืชจะได้รับควบคุมครองพันธุ์พืชที่ตนเองเป็นผู้ปรับปรุงพันธุ์ขึ้น

3.3.2 เกษตรกรที่รวมตัวเป็นชุมชนและมีพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น จะได้รับสิทธิเป็นเจ้าของพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นนั้น

3.3.3 พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์พืชป่าที่มีอยู่ในประเทศไทย จะได้รับความคุ้มครองในรูปแบบของการแบ่งปันผลประโยชน์ จากการใช้ประโยชน์พันธุ์พืชดังกล่าวในการศึกษาวิจัยและพัฒนาเพื่อการค้าผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะนำเข้าสู่กองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธราสินี จินลสิทธิ์ (2546) ได้ศึกษาต้นทุนและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 : กรณีศึกษา พันธุ์พืชใหม่และพันธุ์พื้นเมืองเฉพาะถิ่น มีวัตถุประสงค์ 3 อย่าง คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบต้นทุนและผลประโยชน์ของการมีสิทธิในทรัพยากรพันธุ์พืช กรณีพืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 2) เพื่อเปรียบเทียบต้นทุนและผลประโยชน์ของการมีสิทธิในทรัพยากรพันธุ์พืช กรณีพันธุ์พืชใหม่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 3) เพื่อวิเคราะห์ผลของการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ในด้านต้นทุนที่จะเกิดขึ้น จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผลประโยชน์ของการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ส่งผลต่อผลประโยชน์ผู้ทรงสิทธิมากกว่าต้นทุน แต่ในกรณีพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจนั้นยังไม่ชัดเจนเท่ากับพันธุ์พืชใหม่

สุพัตรา บุญแดง (2548) ได้ศึกษาการรับรู้เรื่องข้อตกลงการค้าเสรีของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้เรื่องข้อตกลงการค้าเสรีของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวให้เกิดประโยชน์ด้านต่างๆต่อไป จากผลการศึกษาพบว่า มีผู้รับรู้เรื่องข้อตกลงการค้าเสรีของนักศึกษาร้อยละ 36.7 และไม่มีการรับรู้เรื่องข้อตกลงการค้าเสรีเป็นร้อยละ 63.3 โดยส่วนใหญ่จะรับรู้จากสื่อต่างๆ

รัตติกาล เพ็ชรสังหาร (2548) ได้ศึกษาการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของ

นักศึกษาในระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อันจะเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวให้เกิดประโยชน์ ผลการศึกษาพบว่ามีการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์น้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 25.1 และพบว่าผู้ที่ไม่รับรู้มีจำนวนมากถึงร้อยละ 74.9 จึงควรมีการประชาสัมพันธ์และนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชที่ใกล้จะสูญพันธุ์อย่างจริงจัง พร้อมทั้งดำเนินคดีต่อผู้ที่กระทำผิดอย่างเด็ดขาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการวิจัย (Research Methodologies)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปีการศึกษา 2549 ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากร (Population) คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร ในสังกัด สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2549 มีทั้งหมดจำนวน 2,310 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร ในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2549 โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 231 คน

2. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร ปีการศึกษา 2549 ทั้งหมดจำนวน 2,310 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากวิธีการของ บุญธรรม จิตอนันต์ (2540) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม

จำนวนประชากร	เปอร์เซ็นต์ของขนาดประชากร
<50	80 %
50 - 99	>50 % แต่ <80 %
100 - 999	25 %
1,000 - 9,999	10 %
>10,000	1 %

ที่มา : บุญธรรม จิตอนันต์ (2540)

จากตารางที่ 1 ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการศึกษาคั้งนี้ คือ ร้อยละ 10 จะได้กลุ่มตัวอย่าง 231 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ จากจำนวนนักศึกษาแต่ละภาคที่ฝ่ายทะเบียนนักศึกษาได้เก็บรวบรวมไว้ ซึ่งจำนวนของนักศึกษาในแต่ละภาควิชา มีดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนนักศึกษากลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาควิชา

ภาควิชา	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
เทคนิคเกษตร	164	16
เทคโนโลยีการผลิตพืช	379	38
เทคโนโลยีการผลิตสัตว์	337	34
บริหารธุรกิจเกษตร	538	54
ปฐพีวิทยา	101	10
เทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืช	128	13
พืชสวน	345	34
วิทยาศาสตร์การประมง	318	32
รวม	2,310	231

3. เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) และคำถามปลายปิด (Close-ended Questions) แบบสอบถามถูกแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ตอนที่ 3 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

วิธีทดสอบเครื่องมือ สามารถทำได้โดยนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงตามเนื้อหาตามคำแนะนำของอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ

พิจารณาความเหมาะสม เพื่อให้ครอบคลุมในประเด็นที่ศึกษาและเพื่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ดร.กนก เลิศพานิช ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ/อาจารย์ประจำภาควิชา
2. ผศ.ศุภสมบุญ อึ้งรัตนกร กรรมการปัญหาพิเศษ/อาจารย์ประจำภาควิชา
3. อ.ถนอมนวล สีหะกุล อาจารย์ประจำภาควิชาเทคนิคเกษตร
4. อ.วิชัย ลิ้มกาญจนะพงศ อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช

แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาในระดับปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีการเกษตรจำนวนทั้งหมด 30 ชุด แล้วนำมาหาค่า Reliability Analysis โดยโปรแกรม SPSS ปรากฏว่าค่า Reliability Analysis ได้ 0.6565 ซึ่งค่า Reliability Analysis ที่มีความเหมาะสมจะอยู่ระหว่าง 0.6-0.9 และจากการนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทำให้ทราบ ว่าคำถามข้อใดอ่านแล้วไม่เข้าใจ และข้อใดมีการพิมพ์ผิด จากนั้นจึงทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์

4.วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ(Primary) ได้จากการใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Packages for the Social Science) ใช้ในการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ(Percentage)เพื่อ แจกแจงความถี่พื้นฐานของประชากร
- 3.แบบประเมินการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 โดยการวัดผลใช้คะแนนมาตรฐาน T-score โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการกำหนดระดับการรับรู้จากคะแนน T-score

คะแนน T-score	ระดับการรับรู้
70 ขึ้นไป	รับรู้มากที่สุด
61 - 70	รับรู้มาก
41 - 60	รับรู้ปานกลาง
30 - 40	รับรู้น้อย
ต่ำกว่า 30	รับรู้แต่ไม่มีความเข้าใจ

ดัดแปลงจาก : กังวล เทียนกันต์เทศน์ (2541)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.ระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ในการศึกษาและทำการวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการสร้างแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล รวมระยะเวลาประมาณ 5 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ.2549 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการวิจารณ์ผล (Finding and Results)

จากการศึกษาเรื่องการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้ศึกษาได้ศึกษานักศึกษาทุกภาควิชาของคณะเทคโนโลยีการเกษตร ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 231 คน ผลการศึกษาประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ตอนที่ 3 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 5)

1. เพศ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.2 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.8

2. อายุ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 18 - 23 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อายุระหว่าง 20 - 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.1 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 22 - 23 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.9 และอายุระหว่าง 18 - 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.0 ซึ่งอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 20.59

3. ชั้นปีที่กำลังศึกษา

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 19.0 กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 22.9 กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 รวมชั้นปีที่ 1 (ต่อเนื่อง) คิดเป็นร้อยละ 29.4 กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 รวมชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) คิดเป็นร้อยละ 28.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ที่พักอาศัย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยในหอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 57.6 รองลงมา คือ อาศัยอยู่ที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 26.8 ส่วนหอพักสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 14.7 และอื่นๆ เช่น คอนโดมีเนียม คิดเป็นร้อยละ 0.9 ตามลำดับ

5. การเดินทางมาสถานศึกษา

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่โดยสารรถประจำทางมาสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมา คือ การเดินมาสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 26.8 รถส่วนบุคคล คิดเป็นร้อยละ 22.9 รถไฟ คิดเป็นร้อยละ 7.4 และอื่นๆ เช่น รถจักรยานยนต์รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

6. ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนอยู่ที่ระหว่าง 3,000 - 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.1 รองลงมา คือ ระหว่าง 6,001 - 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.3 ส่วนค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนระหว่าง 8,001 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.3 ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.6 และค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนมากกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.7 ตามลำดับ

7. งานอดิเรก

จากการศึกษาพบว่า งานอดิเรกของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ฟังเพลง คิดเป็นร้อยละ 78.4 รองลงมา คือ ดูภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 61.5 อ่านหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 49.4 กีฬา คิดเป็นร้อยละ 44.2 เที่ยวต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 29.0 เล่นดนตรี คิดเป็นร้อยละ 26.0 และอื่นๆ เช่น เล่นเกม เล่นอินเทอร์เน็ต ดูทีวี คิดเป็นร้อยละ 5.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 สถานสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (n = 231)	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	129	55.8
ชาย	102	44.2

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (n = 231)	ร้อยละ
2. อายุ		
20 - 21 ปี	102	44.1
22 - 23 ปี	76	32.9
18 - 19 ปี	53	23.0
3. ชั้นปีที่กำลังศึกษา		
ชั้นปีที่ 3	68	29.4
ชั้นปีที่ 4	66	28.6
ชั้นปีที่ 2	53	22.9
ชั้นปีที่ 1	44	19.0
4. ที่พักอาศัย		
หอพักเอกชน	133	57.6
บ้าน	62	26.8
หอพักสถาบัน	34	14.7
อื่นๆ (คอนโดมีเนียม)	2	0.9
5. การเดินทางมาสถานศึกษา		
รถประจำทาง	96	41.6
การเดิน	62	26.8
รถส่วนบุคคล	53	22.9
รถไฟ	17	7.4
อื่นๆ (รถจักรยานยนต์รับจ้าง)	3	1.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (n = 231)	ร้อยละ
6. ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน		
3,000 - 6,000 บาท	111	48.1
6,001 - 8,000 บาท	77	33.3
8,001 - 10,000 บาท	26	11.3
น้อยกว่า 3,000 บาท	13	5.6
มากกว่า 10,000 บาท	4	1.7
7. งานอดิเรก *		
ฟังเพลง	181	78.4
ดูภาพยนตร์	142	61.5
อ่านหนังสือ	114	49.4
กีฬา	102	44.2
เที่ยวต่างจังหวัด	67	29.0
เล่นดนตรี	60	26.0
อื่นๆ (เล่นเกม เล่นอินเทอร์เน็ต ดูทีวี)	13	5.6

หมายเหตุ * ตอบคำถามได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 2 ประเมินการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

จากการศึกษา การประเมินการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1. รู้จักหรือไม่รู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่รู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 คิดเป็นร้อยละ 68.0 และผู้ที่รู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 คิดเป็นร้อยละ 32.0 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนผู้ที่รู้จักและไม่รู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (n = 231)	ร้อยละ
รู้จักหรือไม่รู้จัก พรบ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542		
ไม่รู้จัก	157	68.0
รู้จัก	74	32.0

2. สาเหตุที่ไม่รู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่รู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ส่วนใหญ่ไม่ได้ติดตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 66.9 รองลงมา คือ ไม่สนใจ คิดเป็นร้อยละ 35.7 เป็นเรื่องที่ไกลตัว คิดเป็นร้อยละ 29.9 ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 28.7 และอื่นๆ เช่น คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ ดังตารางที่ 7

3. ระยะเวลาการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่รู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มีระยะเวลาการรับรู้ไม่น้อยกว่า 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมา คือ 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.7 ส่วนระยะเวลาการรับรู้ 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.2 และมีการรับรู้มากกว่า 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.8 ตามลำดับ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 7 สาเหตุที่ไม่รู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (n = 157)	ร้อยละ
สาเหตุที่ไม่รู้เกี่ยวกับ พรบ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 *		
ไม่ได้ติดตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ	105	66.9
ไม่สนใจ	56	35.7
เป็นเรื่องที่ไกลตัว	47	29.9
ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน	45	28.7
อื่นๆ	1	0.6

หมายเหตุ * ตอบคำถามได้มากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 8 ระยะเวลาการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (n = 74)	ร้อยละ
ระยะเวลาการรับรู้ พรบ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542		
น้อยกว่า 6 เดือน	35	47.3
1 ปี	22	29.7
2 ปี	9	12.2
มากกว่า 2 ปี	8	10.8

4. ช่องทางการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

จากการศึกษาพบว่า ช่องทางการรับรู้ที่กลุ่มตัวอย่างรู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 คือ อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมา คือ อาจารย์และวารสาร/นิตยสาร คิดเป็นร้อยละ 45.9 หนังสือ คิดเป็นร้อยละ 32.4 วิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 27.0 เพื่อน คิดเป็นร้อยละ 18.9 ศึกษาด้วยตนเองและนักวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 17.6 หนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 13.5 แผ่นพับ/โปสเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 8.1 วิทยุกระจายเสียง คิดเป็นร้อยละ 4.1 และอื่นๆ เช่น การไปเข้าค่าย คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ช่องทางการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (n = 74)	ร้อยละ
ช่องทางการรับรู้ พรบ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 *		
อินเทอร์เน็ต	37	50.0
อาจารย์	34	45.9
วารสาร/นิตยสาร	34	45.9
หนังสือ	24	32.4
วิทยุโทรทัศน์	20	27.0
เพื่อน	14	18.9
ศึกษาด้วยตนเอง	13	17.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (n = 74)	ร้อยละ
นักวิชาการ	13	17.6
หนังสือพิมพ์	10	13.5
แผ่นพับ/โปสเตอร์	6	8.1
วิทยุกระจายเสียง	3	4.1
อื่นๆ (การไปเข้าค่าย)	1	1.4

หมายเหตุ * ตอบคำถามได้มากกว่า 1 ข้อ

5. สื่อที่ต้องการให้นำเสนอพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มากที่สุด จากการศึกษาพบว่า สื่อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้นำเสนอพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 คือ วิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 24.3 รองลงมา คือ สื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 24.3 ส่วนอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 20.3 และวิทยุกระจายเสียง คิดเป็นร้อยละ 4.1 ตามลำดับ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 สื่อที่ต้องการให้นำเสนอพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มากที่สุด

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (n = 74)	ร้อยละ
วิทยุโทรทัศน์	38	51.4
สื่อสิ่งพิมพ์	18	24.3
อินเทอร์เน็ต	15	20.3
วิทยุกระจายเสียง	3	4.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

จากการศึกษา การประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการศึกษามีรายละเอียด ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

รายการ	จำนวน ผู้ที่ตอบถูก (n = 74)	ร้อยละ	
		ถูก	ผิด
1. พรบ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 เกิดขึ้นจาก หน่วยงานหรือองค์กรใด	30	40.5	59.5
2. พรบ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 วัตถุประสงค์ส่วน หนึ่งเพื่อ	38	51.4	48.6
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบพรบ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	42	56.8	43.6
4. ข้อใดไม่เป็นลักษณะพันธุ์พืชภายใต้บทบัญญัติของ พรบ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	35	47.3	52.7
5. ภายใต้บทบัญญัติพรบ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 กำหนดนิยามพืชว่า	15	20.3	79.7
6. การคัดค้านการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ภายในกี่วัน	24	32.4	67.6
7. ลักษณะพันธุ์พืชใหม่ที่จะได้การจดทะเบียน	31	41.9	58.1
8. ระยะเวลาในการคุ้มครองพันธุ์พืชล้มลุกกี่ปี	15	20.3	79.7
9. ระยะเวลาในการคุ้มครองพันธุ์พืชยืนต้นกี่ปี	16	21.6	78.4
10. ระยะเวลาในการคุ้มครองพันธุ์พืชใช้เนื้อไม้กี่ปี	10	13.5	86.5
11. เงินจากกองทุนคุ้มครองพันธุ์พืชไม่ได้นำไปใช้ใน เรื่องใด	25	33.8	66.2
12. การกระทำใดถือเป็นการละเมิดพรบ.คุ้มครองพันธุ์ พืช พ.ศ. 2542	21	28.4	71.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการ	จำนวน ผู้ที่ตอบถูก (n = 74)	ร้อยละ	
		ถูก	ผิด
13. ผู้ได้รับผลประโยชน์จากพรบ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มากที่สุด	16	21.6	78.4
14. พันธุ์พืชใหม่ที่เกิดจากการตัดต่อสารพันธุกรรมจะได้รับการจดทะเบียนหรือไม่	46	62.2	37.8
15. แหล่งที่มาของกองทุนคุ้มครองพันธุ์พืชมาจากหลายแหล่งยกเว้นข้อใด	22	29.7	70.3
16. หน้าที่ของผู้ทรงสิทธิในพันธุ์พืชใหม่ที่ต้องกระทำ ยกเว้นข้อใด	24	32.4	67.6
17. ในกรณีมีบุคคลหลายบุคคลทำการปรับปรุงพันธุ์หรือพัฒนาพันธุ์ใหม่ร่วมกัน บุคคลใดจะเป็นผู้มีสิทธิในการขอจดทะเบียน	19	25.7	74.3
คะแนนต่ำสุด = 1 คะแนน			
คะแนนสูงสุด = 11 คะแนน			
คะแนนเฉลี่ย = 6 คะแนน			

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามว่าพันธุ์พืชใหม่ที่เกิดจากการตัดต่อสารพันธุกรรมจะได้รับการจดทะเบียนหรือไม่ ถูกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.2 รองลงมา คือ หน่วยงานที่รับผิดชอบพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 คิดเป็นร้อยละ 56.8 ส่วนระยะเวลาในการคุ้มครองพันธุ์พืชเนื้อไม้ก็ปี เป็นข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.5 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มากที่สุด คือ ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมา คือ ภาควิชาพืชสวน คิดเป็นร้อยละ 21.6 ส่วนภาควิชาที่มีการรับรู้ที่น้อยที่สุด คือ ภาควิชาวิทยาศาสตร์การประมง คิดเป็นร้อยละ 4.0 ดังตารางที่ 12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 แสดงภาควิชาที่มีการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ภาควิชา	จำนวนตัวอย่าง (n = 74)	ร้อยละ
เทคนิคเกษตร	4	5.4
เทคโนโลยีการผลิตพืช	20	27.0
เทคโนโลยีการผลิตสัตว์	11	14.9
บริหารธุรกิจเกษตร	11	14.9
ปฐพีวิทยา	5	6.8
เทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืช	4	5.4
พืชสวน	16	21.6
วิทยาศาสตร์การประมง	3	4.0

ตารางที่ 13 การประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (n = 74)	ร้อยละ
ตอบได้ 17 ข้อ	0	0.0
ตอบได้ 16 ข้อ	0	0.0
ตอบได้ 15 ข้อ	0	0.0
ตอบได้ 14 ข้อ	0	0.0
ตอบได้ 13 ข้อ	0	0.0
ตอบได้ 12 ข้อ	0	0.0
ตอบได้ 11 ข้อ	4	5.4
ตอบได้ 10 ข้อ	2	2.7
ตอบได้ 9 ข้อ	3	4.1
ตอบได้ 8 ข้อ	6	8.1
ตอบได้ 7 ข้อ	5	6.7
ตอบได้ 6 ข้อ	20	27.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (n = 74)	ร้อยละ
ตอบได้ 5 ข้อ	14	18.9
ตอบได้ 4 ข้อ	11	14.9
ตอบได้ 3 ข้อ	4	5.4
ตอบได้ 2 ข้อ	4	5.4
ตอบได้ 1 ข้อ	1	1.3

จากตารางที่ 13 พบว่า การประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนที่ตอบถูกมากที่สุด 11 ข้อ และจำนวนที่ตอบถูกน้อยที่สุด 1 ข้อ จากจำนวน 17 ข้อ

ตารางที่ 14 แสดงการแปลงคะแนน

คะแนน ดิบ	ความถี่ f	ความถี่สะสม cf	$\frac{1}{2} f$	$cf + \frac{1}{2} f$	$cf + \frac{1}{2} f (100/n)$	T-Score
11	4	74	2	72	97.29	69
10	2	70	1	69	93.24	65
9	3	68	1.5	66.5	89.86	62
8	6	65	3	62	83.78	60
7	5	59	2.5	56.5	76.35	57
6	20	54	10	44	59.45	52
5	14	34	7	27	36.48	46
4	11	20	5.5	14.5	19.59	41
3	4	9	2	7	9.45	37
2	4	5	2	3	4.05	33
1	1	1	0.5	0.5	0.67	25
	(n=74)	0	0	0		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 แล้วพบว่า ไม่มีกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับการรับรู้มากที่สุด ส่วนระดับการรับรู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.2 ระดับการรับรู้ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 75.6 ระดับการรับรู้ต่ำ คิดเป็นร้อยละ 10.8 และระดับรับรู้แต่ไม่มีความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 1.4 ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงระดับการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (n = 74)	ร้อยละ
ระดับการรับรู้มากที่สุด	0	0.0
ระดับการรับรู้มาก	9	12.2
ระดับการรับรู้ปานกลาง	56	75.6
ระดับการรับรู้ต่ำ	8	10.8
ระดับรับรู้แต่ไม่มีความเข้าใจ	1	1.4

ผู้ที่มีระดับการรับรู้มากที่สุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.7 ส่วนเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.3 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ภาคเทคโนโลยีการผลิตพืช คิดเป็นร้อยละ 44.5 รองลงมา คือ ภาควิชาพืชสวน คิดเป็นร้อยละ 33.3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 22 - 23 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.7 ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่หอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 55.6 การเดินทางมาสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นรถโดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 44.5 ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6,001 - 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.5 งานอดิเรกส่วนใหญ่ คือ ฟังเพลง คิดเป็นร้อยละ 77.7 ระยะเวลาการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของผู้ที่มีระดับการรับรู้มากที่สุด มีการรับรู้ร้อยละ 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 44.5 ช่องทางการรับรู้ส่วนใหญ่รับรู้จากอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 88.8 สำหรับช่องทางสื่อที่ต้องการให้มีการนำเสนอเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 คือ สื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 44.5

ผู้ที่มีระดับการรับรู้ปานกลาง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.4 ส่วนเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.6 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมา คือ ภาควิชาพืชสวน คิดเป็นร้อยละ 21.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 20 - 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.8 ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่หอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 62.5 การเดินทางมาสถานศึกษาส่วนใหญ่มาโดยรถโดยสารส่วนบุคคล คิดเป็นร้อยละ 34.0 ค่าใช้จ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในแต่ละเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 3,000 - 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.4 งานอดิเรกส่วนใหญ่ คือ ฟังเพลง คิดเป็นร้อยละ 67.8 ระยะเวลาการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของผู้ที่มีระดับการรับรู้ปานกลาง มีการรับรู้ร้อยละ 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 46.4 ช่องทางการรับรู้ส่วนใหญ่รับรู้จากอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 48.2 สำหรับช่องทางสื่อที่ต้องการให้มีการนำเสนอเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 คือ วิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 46.4

ผู้ที่มีระดับการรับรู้ต่ำ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.5 ส่วนเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.5 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืชและภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คิดเป็นร้อยละ 25.0 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 22 - 23 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.0 ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 62.5 การเดินทางมาสถานศึกษาส่วนใหญ่โดยรถโดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 62.5 ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 3,000 - 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 62.5 งานอดิเรกส่วนใหญ่ คือ ฟังเพลง คิดเป็นร้อยละ 87.5 ระยะเวลาการรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของผู้ที่มีระดับการรับรู้ต่ำ มีการรับรู้ร้อยละ 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 62.5 ช่องทางการรับรู้ส่วนใหญ่รับรู้จากอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 50.0 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในระดับการรับรู้ต่ำ ต้องการให้วิทยุโทรทัศน์เป็นช่องทางในการนำเสนอเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

จากการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับการรับรู้ในเรื่องนี้

ผู้ที่มีการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ได้เสนอแนะให้มีการดำเนินคดีต่อผู้ที่กระทำผิดเกี่ยวกับข้อกฎหมายอย่างจริงจัง ให้มีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบผู้ที่มีผลประโยชน์จากกฎหมายไม่ให้เขาเปรียบกับเกษตรกร และถ้าต้องการให้เป็นที่รู้มากกว่านี้หรือในวงกว้างทั้งคนที่เกี่ยวกับการเกษตรและไม่เกี่ยวข้อง ควรจะมีการเผยแพร่ข่าวสารทางสื่อต่างๆ มีการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งมีการสอนเพิ่มเติมในห้องเรียน ให้เห็นจุดประสงค์ของกฎหมายเพื่อให้เกิดการรับรู้แล้วนำกฎหมายไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้อง

ผู้ที่ไม่มีการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ได้เสนอแนะให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในตัวอย่างกฎหมาย ให้มีสื่อต่างๆ นำเสนอมากขึ้น เช่น อินเทอร์เน็ต และ วิทยุโทรทัศน์ รวมทั้งให้มีการสอนเกี่ยวกับกฎหมายภายในคณะเทคโนโลยีการเกษตรด้วย

วิจารณ์ผลการศึกษา

จากการศึกษาการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สามารถแปลผลได้ ดังนี้

จากข้อมูลที่ได้ทำการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 เลย จำนวน 157 คน จากจำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 สาเหตุที่ไม่มีการรับรู้เพราะ ไม่ได้ติดตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 66.9 รองลงมา คือ ไม่สนใจ เป็นเรื่องที่ไกลตัว ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เป็นต้น ส่วนผู้ที่รู้จักหรือมีการรับรู้เรื่องของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มีจำนวน 74 คน จากจำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 และในจำนวนของผู้ที่มีการรับรู้ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับการรับรู้ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 75.6 รองลงมา คือ ผู้มีระดับการรับรู้มาก คิดเป็นร้อยละ 12.2 ผู้มีระดับการรับรู้ น้อย คิดเป็นร้อยละ 10.8 และผู้ที่มีระดับการรับรู้แต่ไม่มีความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับระดับการรับรู้ โดยที่ไม่มีผู้อยู่ในระดับการรับรู้มากที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้มีระดับการรับรู้มาก ผู้มีระดับการรับรู้ปานกลาง และผู้ที่มีระดับการรับรู้ น้อย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.7 55.4 และ 62.5 ตามลำดับระดับการรับรู้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาเพศหญิงภายในคณะเทคโนโลยีการเกษตรมีจำนวนมากกว่านักศึกษาเพศชาย จึงทำให้กลุ่มที่มีการรับรู้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุของกลุ่มตัวอย่างในระดับการรับรู้มาก มีอายุระหว่าง 22-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.7 เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบของการรับรู้ (ลักษณะ สรีรวิวัฒน์, 2530) ถือได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมมากกว่ากลุ่มอายุอื่น ซึ่ง ความรู้เดิมหรือประสบการณ์ที่แตกต่างกันทำให้คนเรามีการรับรู้ที่แตกต่างกันได้ ส่วนที่พักอาศัยผู้ มีระดับการรับรู้มากและระดับการรับรู้ปานกลาง ส่วนใหญ่พักอาศัยในหอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 55.6 62.5 การพักอาศัยในหอพักเอกชน อาจทำให้มีเวลาติดตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ มาก เพราะหอพักเอกชนส่วนใหญ่ไม่ไกลจากสถานศึกษามากนัก ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่เสียเวลาในการ เดินทางไป-กลับ ทำให้มีเวลารับข้อมูลข่าวสาร และระดับการรับรู้ น้อย ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 62.5 ตามลำดับระดับการรับรู้ และการเดินทางมาสถานศึกษาของผู้มีระดับการ รับรู้มาก ระดับปานกลาง และระดับการรับรู้ น้อย ส่วนใหญ่เป็นรถโดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 44.5 34.0 และ 62.5 ตามลำดับ การเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางมายังสถานศึกษา อาจเป็นเพราะรถโดยสารประจำทางมีให้บริการตลอดสะดวกและในรถโดยสารประจำทางจะเปิด

วิทยุกระจายเสียงให้ผู้โดยสารฟังในขณะที่อยู่บนรถ ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารในขณะที่อยู่บนรถโดยสารประจำทาง การรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาการรับรู้น้อยกว่า 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 44.5 46.4 และ 62.5 อาจเป็นเพราะอยู่ระหว่างเปิดเทอมต้องมีการเรียนการสอนและการค้นคว้าข้อมูลทำรายงาน ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข่าวสาร และช่องทางการรับรู้ ผู้มีระดับการรับรู้มากและระดับการรับรู้น้อยส่วนใหญ่จะรับรู้จากอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 88.8 และ 50.0 ตามลำดับ อาจเป็นเพราะอินเทอร์เน็ตเป็นที่นิยมใช้ในปัจจุบันและเป็นช่องทางสื่อที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่ให้ความสะดวกสบายแก่ผู้ใช้ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถรับข้อมูลข่าวสารได้ตลอดเวลา สำหรับช่องทางสื่อที่ต้องการให้มีการนำเสนอเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของผู้มีระดับการรับรู้มาก คือ สื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 44.5 อาจเป็นเพราะสื่อสิ่งพิมพ์สามารถแสดงรายละเอียดเนื้อหาของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 และสามารถนำมาอ่านได้ตลอดเวลา ต่างจากสื่อวิทยุโทรทัศน์ เพราะสื่อวิทยุโทรทัศน์มีเวลาน้อยในการนำเสนอ จึงไม่สามารถนำเสนอรายละเอียดย่อยๆ ได้มากนัก และค่าใช้จ่ายในการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์เสียน้อยกว่า ทำให้สามารถให้ข้อมูลข่าวสารหรือเนื้อหาสาระได้มากกว่า ดังนั้นผู้มีระดับการรับรู้มากส่วนใหญ่จึงคิดว่าสื่อสิ่งพิมพ์น่าจะเป็นช่องทางในการเผยแพร่พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 แต่ผู้มีการรับรู้ในระดับปานกลางและระดับการรับรู้น้อย ส่วนใหญ่ต้องการให้วิทยุโทรทัศน์ เป็นช่องทางในการให้ข้อมูลเผยแพร่พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 คิดเป็นร้อยละ 46.4 และ 100.0 ตามลำดับ อาจเป็นเพราะวิทยุโทรทัศน์มีอยู่ทุกครัวเรือน สามารถให้ข้อมูลคร่าวๆ ได้อย่างทั่วถึง

จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการศึกษาในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มีการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 น้อยมาก โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ไม่รับรู้เพราะไม่ได้ติดตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ เมื่อพิจารณาจากกระบวนการเลือกสรรการรับรู้ (เสรี วงษ์มณฑา, 2534) ถือได้ว่ากลุ่มตัวอย่างปิดกั้นการรับรู้ เพราะเมื่อไม่ได้สนใจที่จะติดตามข่าวสารต่างๆ หรือไม่รับสิ่งกระตุ้นเข้ามาในจิตใจ ถือว่าป้องกันตัวไม่ให้สิ่งกระตุ้นเข้ามาสู่กระบวนการรับรู้ (ศุภร เสรีรัตน์, 2540) ส่วนผู้ที่รู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 จะมีความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมายต่างระดับกันไป สำหรับผู้มีระดับการรับรู้น้อย อาจจะมีการเลือกที่จะเปิดรับข้อมูล (เสรี วงษ์มณฑา, 2534) โดยที่เลือกที่จะรับรู้ในสิ่งที่ตนเองต้องการรับรู้เท่านั้น เป็นต้น สำหรับผู้มีระดับการรับรู้มากและระดับการรับรู้ปานกลาง อาจเกิดได้จากมีความเข้าใจในสิ่งที่เกิดจากการรับรู้ (ศุภร เสรีรัตน์, 2540) โดยมีการเริ่มกระบวนการรับรู้ตั้งแต่ การรับสิ่งกระตุ้นเข้ามาในจิตใจ แล้วมีการประมวลผลความรู้สึกรวมทำให้มีความเข้าใจในสิ่งที่ได้รับรู้มา และผู้ที่รู้จัก

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 แต่ไม่เข้าใจในข้อกฎหมาย อาจเป็นเพราะมีการรับรู้โดยไม่รู้ตัว (เสรี วงษ์มณฑา, 2534) คือเป็นการรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่รู้ตัวว่ากำลังรับรู้สิ่งนั้น ซึ่งอาจได้ยินผ่านหรือได้ฟังการสนทนากันของบุคคลอื่นๆ โดยที่ตนเองไม่ได้สนใจ หรือได้เห็นจากสื่อต่างๆ เพียงแค่ผ่านหูผ่านตา โดยที่ตนเองก็ไม่รับรู้สิ่งนั้น เป็นต้น

จากข้อมูลยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีการรับรู้เป็นนักศึกษาของภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมา คือ ภาควิชาพืชสวน คิดเป็นร้อยละ 21.6 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาทั้ง 2 ภาควิชา เป็นผู้เกี่ยวข้องกับพันธุ์พืชมากกว่านักศึกษาภาควิชาอื่นๆ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่านักศึกษาของคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้น้อยเกินไป ทั้งที่นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรเป็นผู้ที่มีบทบาทหรือเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์พันธุ์พืช รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืช จึงควรมีการส่งเสริมหรือประชาสัมพันธ์ในสื่อต่างๆ เช่น ทางวิทยุกระจายเสียงในสถานีที่ทางสถาบันได้จัดอยู่ และทางวิทยุโทรทัศน์ของสถาบัน หรือไม่อาจเป็นการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือแกนส้ม หนังสือพิมพ์สารส้ม และวารวิชาการของคณะและของสถาบันเอง เพื่อแจกจ่ายให้ข้อมูลข่าวสารต่างกับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร หรือมีการเสริมเข้าไปในวิชาเรียนด้วยจะทำให้ศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรมีความรอบรู้เพื่อที่จะนำกฎหมายไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อพัฒนาการเกษตรของประเทศอีกด้วย

จากการศึกษาการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทำให้ทราบว่าสื่อในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และอาจารย์ภายในคณะเทคโนโลยีการเกษตร ฯลฯ เป็นต้น เหล่านี้มีส่วนสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้หรือไม่รับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (Conclusions and Recommendations)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 231 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 2,310 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.8 มีอายุระหว่าง 20 - 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.1 พักอาศัยอยู่ในหอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 57.6 การเดินทางมายังสถานศึกษาส่วนใหญ่มาโดยรถประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 41.6 มีค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนอยู่ระหว่าง 3,000 - 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.1 และร้อยละ 78.4 ชอบฟังเพลงเป็นงานอดิเรก

ประเมินการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ผู้ที่รับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 คิดเป็นร้อยละ 32.0 ส่วนผู้ที่ไม่รับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 คิดเป็นร้อยละ 68.0 สำหรับผู้ที่รับรู้มีระยะเวลาการรับรู้น้อยกว่า 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 47.3 ช่องทางการรับรู้ส่วนใหญ่มีการรับรู้จากอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 50.0 และสื่อที่ต้องการให้มีการนำเสนอพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มากที่สุด คือ วิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 51.4

ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาที่รู้จักหรือมีการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ทั้งหมด 74 คน ผลการศึกษาพบว่า คำถามว่าพันธุ์พืชใหม่ที่เกิดจากการตัดต่อสารพันธุกรรมจะได้รับการจดทะเบียนหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่รู้ส่วนใหญ่ตอบถูกข้อนี้มากที่สุด คิดเป็น

ร้อยละ 62.2 รองลงมา คือ หน่วยงานที่รับผิดชอบพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 กลุ่มตัวอย่างที่รู้ส่วนใหญ่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 56.8 พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มีวัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งเพื่อ กลุ่มตัวอย่างที่รู้ส่วนใหญ่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 51.4 และส่วนระยะเวลาในการคุ้มครองพันธุ์พืชเนื้อไม้ก็ปี ตอบถูกน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.5

เมื่อพิจารณาแล้วสามารถสรุปการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ไม่มีกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับการรับรู้มากที่สุด ระดับการรับรู้มาก คิดเป็นร้อยละ 3.9 ระดับการรับรู้ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 24.3 ระดับการรับรู้่น้อย คิดเป็นร้อยละ 3.4 ระดับรับรู้แต่ไม่มีความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 0.4 และไม่มีการรับรู้เลย คิดเป็นร้อยละ 68.0

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

จากการศึกษาข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ มีปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 พบว่า นักศึกษาของคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีการรับรู้่น้อย และให้ความสำคัญกับกฎหมายน้อยเกินไป ทั้งที่นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรเป็นผู้ที่มีบทบาทหรือเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์พันธุ์พืช รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืช จึงควรมีการส่งเสริมหรือประชาสัมพันธ์ในสื่อต่างๆ เช่น ทางเว็บไซต์ของทางคณะเทคโนโลยีการเกษตร เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต หรืออาจเป็นทางวิทยุกระจายเสียงในสถานีที่ทางสถาบันได้จัดอยู่ และทางรายการวิทยุโทรทัศน์ของสถาบัน หรือประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือแกงส้ม หนังสือพิมพ์สารส้ม และวารสารวิชาการของคณะและของสถาบันเอง เพื่อแจกจ่ายให้ข้อมูลข่าวสารต่างกับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร และที่สำคัญอาจารย์ในแต่ละภาควิชาควรมีการเสริมเข้าไปในวิชาเรียนด้วยจะช่วยให้ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรมีความรอบรู้เพื่อที่จะนำกฎหมายไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อเกษตรกรของประเทศอีกด้วย

ปัญหาและข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานวิจัย

จากข้อมูลการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิจัย ปัญหาที่พบ คือ การติดต่อขอข้อมูลรายชื่อนักศึกษาของคณะเทคโนโลยีการเกษตรที่สำนักทะเบียน ต้องรอ 1 สัปดาห์ จึงจะได้ข้อมูล ทำให้การเก็บแบบสอบถามล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ ดังนั้นควรเพื่อเวลาในการติดต่อขอข้อมูลไว้ด้วย และในการเก็บแบบสอบถามบางครั้งสถานที่ไม่เอื้ออำนวยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น ไม่มีที่นั่งตอบแบบสอบถาม ดังนั้นในการเก็บแบบสอบถามควรเลือกสถานที่และเวลาที่เหมาะสมให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการเกษตร. 2546. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตร วันที่ 1 เมษายน 2546. กรุงเทพฯ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์. 2541. การวัด การวิเคราะห์ การประเมินทางการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- จิระศักดิ์ กิริตคุณานกร. 2549. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.doa.go.th/pvp/index/newpvp.doc> [2549, สิงหาคม 15]
- จำเนียร ชวงโชติ, จิตรา วสุวานิช และจันทมาศ ชื่นบุญ. 2526. จิตวิทยาและการรับรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- บัณฑิต เศรษฐศิโรตม์. 2549. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=17&s_id=7&d_id=7 [2549, สิงหาคม 10]
- บุญธรรม จิตต์อนันต์. 2540. การวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประนอม สโรชมาน. 2524. จิตวิทยาทั่วไป ฉบับที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฝ่ายข้อมูลไบโอไทย. 2545. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=5&s_id=14&d_id=14 [2549, สิงหาคม 10]
- รัตติกาล เพ็ชรสังหาร. 2548. การรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์(CITES) ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ปัญหาพิเศษระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ.
- ลักษณะ สรวิวัฒน์. 2530. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิชา ธิตีประเสริฐ. 2542. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ด้อนรับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 วันที่ 13-14 ธันวาคม 2542. กรุงเทพฯ . ห้องประชุมสุธรรม อารีกุล อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ลัทธิตี ศรีวะรมย์, สมชาย หิรัญกิตติ และชวลิต ประภาวนนท์. 2540. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ : วิสธิ์พัฒนา จำกัด.
- ศุภร เสรีรัตน์. 2540. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมัย จิตหมวดด. 2520. จิตวิทยาทั่วไป . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รามคำแหง.

สุธาสิณี จินนสิทธิ์. 2546 . ต้นทุนและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในการดำเนินการตาม

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 : กรณีศึกษาพันธุ์พืชใหม่และพันธุ์
พืชท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่.

สุพัตรา บุญแต่ง. 2548. การรับรู้เรื่องข้อตกลงการค้าเสรีของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ปัญหาพิเศษระดับ
ปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ.

สุรไกร สังฆสุบรรณ . 2544. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542. เอกสารประกอบการ
สัมมนาเรื่อง ระบบการผลิตปทุมมาเชิงการค้า วันที่ 10 กันยายน 2544 . เชียงใหม่ . ณ
อาคารฝึกอบรมสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร.

สุโท เจริญสุข. 2520. จิตวิทยาสำหรับอุดมศึกษาปริญญาชน. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์.

เสรี วงษ์มณฑา. 2534. การวิจัยสำหรับนักโฆษณา. กรุงเทพฯ : บทพิการพิมพ์ จำกัด.

อนันต์ ดาไลดม . 2543. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542. เอกสารประกอบการ
บรรยาย เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ. ศ. 2542 วันที่ 3-4 กรกฎาคม 2543.
กรุงเทพฯ. ห้องประชุมสุวรรณ อารีกุล อาคารสารนิเทศ 50 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อผู้วิจัย นางสาวพรรณวิภา พุดมิภาษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน
  - ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ประเมินการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542
  - ตอนที่ 3 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542
  - ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542
3. กรุณาอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนของแบบสอบถามให้ละเอียดและตอบแบบสอบถามทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่จะนำไปประกอบงานวิจัยซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ ..... ปี

3. ปัจจุบันท่านกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่.....

4. ปัจจุบันท่านกำลังศึกษาอยู่ในภาควิชา

( ) เทคนิคเกษตร ( ) เทคโนโลยีการผลิตพืช

( ) เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ( ) บริหารธุรกิจเกษตร

( ) ปฐพีวิทยา ( ) เทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืช

( ) พืชสวน ( ) วิทยาศาสตร์การประมง

5. ปัจจุบันท่านพักอาศัยอยู่ที่

( ) หอพักสถาบัน ( ) หอพักเอกชน

( ) บ้าน ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. ท่านเดินทางมาสถานศึกษาด้วยวิธีใด

( ) เดิน ( ) รถไฟ

( ) รถโดยสารประจำทาง ( ) รถส่วนบุคคล

( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ค่าใช้จ่ายของท่านในแต่ละเดือน

( ) น้อยกว่า 3,000 บาท ( ) 3,000 – 6,000 บาท

( ) 6,001 – 8,000 บาท ( ) 8,001 – 10,000 บาท

( ) มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป

8. งานอดิเรก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) เล่นดนตรี ( ) กีฬา

( ) ดูภาพยนตร์ ( ) ฟังเพลง

( ) เที่ยวต่างจังหวัด ( ) อ่านหนังสือ

( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ประเมินการรับรู้เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542

9. ท่านรู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 หรือไม่

- รู้ (กรุณาตอบข้อ 11-30)
- ไม่รู้ (กรุณาตอบข้อ 10)

10. สาเหตุที่ท่านไม่รู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่สนใจ
- พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
- เป็นเรื่องที่ไกลตัวเกินไป
- ไม่ได้ติดตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร อินเทอร์เน็ต
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

11. ท่านรู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 มานานเท่าไร

- น้อยกว่า 6 เดือน
- 1 ปี
- 2 ปี
- มากกว่า 2 ปีขึ้นไป

12. ท่านรับรู้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 ได้อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ศึกษาด้วยตนเอง
- เพื่อน
- อาจารย์
- นักวิชาการ
- วารสาร/นิตยสาร
- วิทยุกระจายเสียง
- วิทยุโทรทัศน์
- อินเทอร์เน็ต
- หนังสือ
- หนังสือพิมพ์
- แผ่นพับ/โปสเตอร์
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

13. ท่านต้องการให้สื่อใดนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 มากที่สุด

- สื่อสิ่งพิมพ์
- วิทยุกระจายเสียง
- วิทยุโทรทัศน์
- อินเทอร์เน็ต
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 3 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

14. ท่านรู้หรือไม่ว่าที่มาของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 เกิดขึ้นจากหน่วยงานหรือองค์กรใด

- UN   WTO
 WHO   UNTAD

15. ท่านรู้หรือไม่ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 มีหลักการหรือวัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งเพื่อ

- เพื่อควบคุมคุณภาพเมล็ดพันธุ์
 เพื่อป้องกันการระบาดของศัตรูพืชที่เกิดขึ้นภายในประเทศ
 เพื่อพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืชใหม่ๆ
 เพื่อรับรองความปลอดภัยของพืช

16. ท่านรู้หรือไม่ว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบกฎหมายพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา
 กรมวิชาการเกษตร
 กรมส่งเสริมการเกษตร
 สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

17. ท่านรู้หรือไม่ว่าข้อใดไม่เป็นลักษณะพันธุ์พืชภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542

- มีลักษณะประจำพันธุ์แตกต่างจากพันธุ์อื่นอันเป็นผลมาจากพันธุกรรม
 มีลักษณะประจำพันธุ์แตกต่างจากพันธุ์อื่นอันเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อม
 สามารถแสดงลักษณะประจำพันธุ์ได้ทุกครั้งที่มีการขยายพันธุ์
 มีคุณสมบัติอย่างไรก็เป็นพิเศษที่ทำให้แตกต่างจากพันธุ์อื่นอย่างเด่นชัด

18. ท่านรู้หรือไม่ว่าภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 ได้กำหนดนิยามขอบเขต "พืช" หมายถึง

- เฉพาะพืชที่อยู่ในอาณาจักรพืช
 พืชที่อยู่ในอาณาจักรพืชรวมถึงเห็ดด้วย
 พืชที่อยู่ในอาณาจักรพืชรวมถึงเห็ดและสาหร่ายด้วย
 พืชที่อยู่ในอาณาจักรพืชรวมถึงเห็ด สาหร่าย และจุลชีพด้วย

19. ท่านรู้หรือไม่ว่าการคัดค้านการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ต้องมีการคัดค้านภายในกี่วัน
- ( ) 30 ( ) 45
( ) 60 ( ) 90
20. ท่านรู้หรือไม่ว่าพันธุ์พืชใหม่ที่จะได้รับการจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืชต้องมีลักษณะใด
- ( ) เป็นพันธุ์พืชที่มีอยู่ในประเทศตามธรรมชาติ
( ) เป็นพันธุ์พืชที่ยังไม่ได้นำมาใช้เพาะปลูกอย่างแพร่หลาย
( ) เป็นพันธุ์พืชที่มีอยู่ในชุมชนใดชุมชนหนึ่งโดยเฉพาะ
( ) เป็นพันธุ์พืชที่มีลักษณะคุณสมบัติที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในพันธุ์นั้น
21. ท่านรู้หรือไม่ว่าระยะเวลาในการคุ้มครองพันธุ์พืชของพืชล้มลุก เช่น ข้าวและอ้อยมีระยะเวลากี่ปี
- ( ) 5 ปี ( ) 10 ปี
( ) 12 ปี ( ) 15 ปี
22. ท่านรู้หรือไม่ว่าระยะเวลาในการคุ้มครองพันธุ์พืชของพืชยืนต้น เช่น ทูเรียน มีระยะเวลากี่ปี
- ( ) 10 ปี ( ) 12 ปี
( ) 15 ปี ( ) 17 ปี
23. ท่านรู้หรือไม่ว่าระยะเวลาในการคุ้มครองพันธุ์พืชของพืชใช้เนื้อไม้ เช่น ต้นสัก มีระยะเวลากี่ปี
- ( ) 21 ปี ( ) 25 ปี
( ) 27 ปี ( ) 30 ปี
24. เงินจากกองทุนคุ้มครองพันธุ์พืชไม่ได้นำไปใช้จ่ายในเรื่องใด
- ( ) นำไปใช้จ่ายเพื่อบริหารกองทุน
( ) นำไปใช้ในการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช
( ) นำไปใช้ในการจับกุมผู้ละเมิดกฎหมาย
( ) นำไปใช้เพื่อการอนุรักษ์พันธุ์พืช
25. ท่านรู้หรือไม่ว่าการกระทำใดถือเป็นการละเมิดพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542
- ( ) การใช้เพื่อวิจัย ทดลองทางการศึกษา
( ) การใช้ส่วนขยายพันธุ์พืช มาขยายพันธุ์เพื่อดูเล่น 2 ครั้ง
( ) การกระทำโดยมิวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นส่วนขยายพันธุ์
( ) การใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ตนเองเป็นผู้ผลิตในการเพาะปลูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

26. ท่านคิดว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์จากพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 มากที่สุด

- ( ) นักปรับปรุงพันธุ์พืช
- ( ) เกษตรกร
- ( ) คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืช
- ( ) ประชาชนทั่วไป

27. พันธุ์พืชใหม่ที่เกิดจากการตัดต่อสารพันธุกรรม (GMOs) จะได้รับการจดทะเบียนหรือไม่อย่างไร

- ( ) สามารถจดทะเบียนได้ทันที
- ( ) สามารถจดทะเบียนได้ต่อเมื่อผ่านการประเมินผลด้านความปลอดภัย
- ( ) สามารถจดทะเบียนได้แต่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมเป็นพิเศษ
- ( ) ไม่สามารถจดทะเบียนได้เด็ดขาด

28. แหล่งที่มาของกองทุนคุ้มครองพันธุ์พืชมาจากหลายแหล่งยกเว้นข้อใด

- ( ) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- ( ) ผลประโยชน์อื่น ๆ นอกเหนือจากกองทุน
- ( ) เงินที่ได้จากการจดทะเบียน
- ( ) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

29. หน้าที่ของผู้ทรงสิทธิในพันธุ์พืชใหม่ที่ต้องกระทำยกเว้นข้อใด

- ( ) แบ่งปันผลประโยชน์ในกรณีที่ใช้ฐานพันธุกรรมจากพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป
- ( ) ส่งพันธุ์พืชให้เจ้าหน้าที่ตรวจความปลอดภัยปีละ 1 ครั้ง
- ( ) แสดงเครื่องหมายในพันธุ์พืชใหม่
- ( ) ชำระค่าธรรมเนียมรายปี

30. ในกรณีหากมีบุคคลหลายบุคคลทำการปรับปรุงพันธุ์หรือพัฒนาพันธุ์ใหม่ร่วมกัน บุคคลใดจะเป็นผู้มีสิทธิในการขอจดทะเบียน

- ( ) ผู้ยื่นขอจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่เป็นคนแรก
- ( ) บุคคลทุกคนที่ร่วมกันปรับปรุงพันธุ์มีสิทธิร่วมกัน
- ( ) ทำข้อตกลงกันว่าจะให้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวหรือมีสิทธิร่วมกัน
- ( ) เป็นไปตามการพิจารณาของเจ้าหน้าที่

แผนการดำเนินงาน

การดำเนินงานในเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำโครงร่างปัญหาพิเศษ ในเดือนกรกฎาคม - เดือนกันยายน โดยจะกำหนดชื่อเรื่อง ความสำคัญของปัญหา ตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง กำหนดวิธีที่ใช้ในการวิจัย และจะออกแบบสอบถามในเดือนตุลาคม เพื่อนำไปใช้ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-เดือนมกราคม จากนั้นทำการรวบรวมแบบสอบถามมาวิเคราะห์ แปรผลข้อมูล และจัดทำรูปเล่มในเดือน กุมภาพันธ์ - เดือนมีนาคม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 4 แสดงแผนการดำเนินงาน

การดำเนินงาน/ระยะเวลา	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
จัดทำโครงร่างปัญหาพิเศษ	---	---	---						
สร้างแบบสอบถาม					---				
ใช้แบบสอบถาม						---	---		
วิเคราะห์ แปรผลข้อมูล								---	---
สอบปัญหาพิเศษและจัดทำรูปเล่ม									---

งบประมาณที่ใช้ในการวิจัย

งบประมาณที่ใช้ในการทำวิจัยเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร ระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คาดว่า มีดังนี้

1. ค่ารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 300 บาท
2. ค่าใช้จ่ายเรื่องแบบสอบถาม 1,000 บาท
3. ค่าใช้จ่ายในการทำรูปเล่มเอกสาร 500 บาท
4. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (ประมาณ) 500 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้